

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Слободянюк Оксана Миколаївна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
«Функціонування Фонду гарантування вкладів,
як складової депозитного ринку України»
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студентки 2-го курсу _____ О. М. Слободянюк
(підпис)

групи БС.м-71а

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело _____ О. М. Слободянюк
(підпис)

Керівник: к.е.н.,

асист. каф. ФБСС _____ І. В. Діденко
(підпис)

Суми – 2018 рік

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

на тему: «ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ, ЯК
СКЛАДОВОЇ ДЕПОЗИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ»

студента Слободянюк Оксани Миколаївни

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає у тому, що однією із ключових причин кризових явищ у банківській сфері, а також фінансової нестабільності банківських організацій в умовах нестабільності зовнішнього середовища, є відтік грошових коштів вкладників, через недовіру до банківської системи, через значні втрати фінансових коштів неплатоспроможних банків і тому доцільним є аналіз діючої системи гарантування банківських вкладів.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо оцінки діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), як ключового елементу системи гарантування вкладів.

Об'єкт дослідження – система факторів, які здійснюють вплив на функціонування ФГВФО.

Предмет дослідження – методичні принципи та інструментарій оцінки діяльності ФГВФО шляхом розробки моделі, базуючись на множинному регресійному аналізі.

Методи дослідження – аналіз, синтез, порівняння узагальнення, табличний, графічний, коефіцієнтний, статистичний, спостереження, регресійний аналіз.

Інформаційна база кваліфікаційної роботи - наукові праці, матеріали періодичних видань, статистичні дані офіційних сайтів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Державної служби статистики України,

Національного Банку України, закони України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні документи НБУ та ФГВФО.

Основний науковий результат: досліджено теоретичні засади та розроблено практичний інструментарій щодо оцінки функціонування фонду гарантування вкладів, як складової депозитного ринку України.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження: одержані результати можуть бути використані банками на практиці при удосконаленні роботи банківських установ з метою запобігання втрати їх ліквідності та платоспроможності.

Результати апробації основних положень кваліфікаційної роботи знайшли своє відображення у III Всеукраїнській науково-практичній on-line конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово – кредитної системи України» (Сумський державний університет, м. Суми, 2018).

Ключові слова: ФГВФО, система гарантування вкладів, депозитний ринок України, банківські вклади.

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 58 сторінках, у тому числі список використаних джерел з 64 найменувань, який розміщено на сторінках. Робота містить 6 таблиць, 16 рисунків, а також 4 додатків, які розміщені на 8 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2018 рік.

Рік захисту роботи – 2018 рік.

ЗМІСТ

Вступ.....	8
1 Теоретичні основи побудови системи гарантування вкладів, як складової депозитного ринку.....	11
1.1 Сутність системи гарантування вкладів, як складової депозитного ринку України.....	11
1.2 Міжнародний досвід побудови системи гарантування вкладів.....	20
1.3 Аналіз існуючих методик, щодо оцінки діяльності ФГВФО.....	28
2 Оптимізація системи гарантування вкладів, як складової депозитного ринку	33
2.1 Статистичний аналіз діяльності Фонду гарантування вкладів в Україні.....	33
2.2 Оцінка факторів, що впливають на формування банківських вкладів	43
Висновки.....	49
Список використаних джерел.....	52
Додаток А Систематизація підходів щодо трактування категорії “гарантування вкладів”.....	61
Додаток Б Дані про вклади країн – учасниць МАСД.....	62
Додаток В Показники функціонування депозитного ринку України.....	65
Додаток Г Результати одержаних критеріїв.....	67

ВСТУП

Одним із головних показників стабілізації економічних процесів у державі виступає тенденція до росту доходів населення і, відповідно, його зберігаючого потенціалу.

Фінансові накопичення населення є дієвим резервом збільшення ресурсної бази банківського сектору, який необхідний для нарощування його інвестиційних можливостей і перспектив. Тому задача з активізації механізму мобілізації фінансових ресурсів фізичних та юридичних осіб у якості вкладів, являє собою для України макроекономічне значення.

На сьогоднішній день, має місце постійна нестабільність економічної ситуації у банківському секторі, яка впливає на можливість фінансової системи до перерозподілу ресурсів і перешкоджає економічному росту у країні.

Несприятливі макроекономічні умови, з якими зіткнулася вся економіка в цілому, створюють перешкоди до ефективної роботи фінансових інститутів і відображаються на їхній спроможності поглинати виникаючі ризики і керувати ними. Умови ринкової волатильності викликають у населення стан невпевненості та провокують їх до масового вилучення своїх депозитів із банківських установ, що у свою чергу приводить до дестабілізації всієї банківської системи.

Банківські та фінансові кризові явища, що періодично виникають в Україні, стали причиною масового банкрутства кредитних організацій та різкого зниження фінансового положення банків, які вистояли період криз.

Однією із ключових причин кризових явищ у банківській сфері, а також фінансової нестабільності банківських організацій в умовах нестабільності зовнішнього середовища, є відтік грошових коштів вкладників, через недовіру до банківської системи, через значні втрати фінансових коштів неплатоспроможних банків.

У багатьох країнах світу, на сьогодні, існують системи гарантування вкладів, як необхідний елемент ефективного забезпечення фінансової безпеки та стабільності.

Протягом останніх двадцяти років системи гарантування вкладів були введені у більшості розвинутих країн, у тому числі, в якості реакції на банківські кризи 80-х та 90-х років, а також на глобальну фінансову кризу 2008 року.

У сучасних ринкових відносинах, кожна людина рано чи пізно стає клієнтом певного банку, і тому важливо розуміти наскільки інтереси людини можуть бути захищеними. Тому дане направлення наукової роботи стосується усіх категорій економічно активного населення, що і обумовлює актуальність нашого дослідження.

Дослідженням питання функціонування ефективної системи гарантування вкладів присвячені роботи таких вітчизняних та зарубіжних науковців: Акінін П. А, Другов О. О., Маслобоєва О.Д., Фрідман А.А., Делгербаяр Б., Даажамба Б., Алексійчук К. О., Говорушко Т. А. та інші. Незважаючи на велику різноманітність робіт, проблеми розвитку системи гарантування вкладів залишаються актуальними і до цього часу та потребують подальшого дослідження.

Мета даної роботи полягає у проведенні апробації науково-методичних підходів, щодо побудови системи гарантування вкладів та оцінки діяльності ФГВФО.

Об'єктом нашого дослідження виступає функціонування ФГВФО.

Предметом дослідження є науково-методичні підходи, щодо оцінки діяльності ФГВФО, яка спрямована на захист інтересів вкладників та забезпеченню стабільності банківської сфери .

Відповідно для досягнення поставленої мети нашого дослідження, необхідно розв'язати наступні наукові та практичні завдання:

- проаналізувати теоретичні основи побудови системи гарантування вкладів;

- визначити сутність системи гарантування вкладів;
- розглянути міжнародний досвід побудови системи гарантування вкладів;
- обґрунтувати існуючі методики, щодо оцінки діяльності Фонду гарантування вкладів;
- розробити аналіз діяльності Фонду гарантування вкладів;
- провести регресійний аналіз вкладів населення.

Для дослідження сучасного стану функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, використані наступні методи наукового дослідження: аналіз, синтез, порівняння узагальнення, табличний, графічний, коефіцієнтний, статистичний та спостереження.

Методологічною та інформаційною основою даної роботи є наукові праці, матеріали періодичних видань, статистичні дані офіційних сайтів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Державної служби статистики України, Національного Банку України, закони України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні документи НБУ та ФГВФО.

Незважаючи на деякі успіхи діючої системи гарантування вкладів в Україні, суттєвого збільшення довіри населення до кредитних установ все ж таки не відбулося. Причиною цьому є низка недоліків, які пов'язні із недостатнім фінансуванням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб і нераціональним використанням акумульованих коштів.

Науковою новизною результатів дослідження є поглиблення існуючих науково-методичних та практичних рекомендацій, щодо розвитку системи гарантування вкладів.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ, ЯК СКЛАДОВОЇ ДЕПОЗИТНОГО РИНКУ

1.1 Сутність та функції системи гарантування вкладів, як складової депозитного ринку України

Загальновідомо, що банківській діяльності властивий ризиковий характер. Така особливість зумовлює необхідність вбудування в національну банківську систему елементів, здатних забезпечити захист економічних інтересів між різними сторонами банківських операцій.

До базового джерела формування ресурсів банку в даний час відносяться депозити фізичних осіб. Таким чином, депозитна політика є важливим елементом, від правильності організації якої залежать ефективність і стійкість функціонування як окремої кредитної організації, так і банківського сектора в цілому. Це вказує на важливість розробки інструментів гарантування інтересів вкладників при передачі з їх боку фінансових коштів до фінансової установи.

На сучасному етапі розвитку фінансової сфери України актуалізується питання залучення фінансових ресурсів до банківського сектору. Основними проблемами в цьому випадку є недостатня довіра населення до фінансових установ, зокрема, банків та впровадження надійної системи страхування депозитів, яка б могла повною мірою надати гарантії, щодо захисту інтересів фізичних осіб [1].

Страхування банківських вкладів підтримує стабілізацію фінансового ринку, покращує конкурентну боротьбу малих банків із великими. Проте, у даний час, серед науковців немає узгодженості у визначенні ключових понять, що використовуються у даній сфері. Перш за все потрібно відрізнити поняття “страхування депозитів” та “гарантування вкладів”. У світовій практиці, теоретично, більш використовується поняття “страхування

депозитів”. Проте, у вітчизняній літературі автори оперують поняттям “гарантування вкладів”.

Говорячи про поняття страхування депозитів, то воно, перш за все, передбачає виплату страхової суми у момент настання страхового випадку, такого як недоступності вкладів. Страхування депозитів має відмінності із традиційним страхуванням. Внески банків до фонду є обов’язковими зборами та настання страхового випадку - банкрутства банку, не є непередбачуваним, адже воно, як приклад, може бути здійснене помилками в управлінні банківської установою [2].

Розглядаючи поняття гарантування вкладів, то варто зазначити, що воно має комплекс заходів по відновленню фінансової стійкості кредитної установи, а не тільки по виплаті страхової суми. Ось чому система гарантування вкладів є ефективнішою формою захисту вкладів, а ніж система страхування вкладів [3]. У нашому дослідженні ми будемо оперувати поняттям “гарантування вкладів”.

Дослідженню сутності поняття системи гарантування вкладів населення приділяється багато уваги, але в наукових колах немає єдиного підходу щодо його трактування. Більшість дослідників ототожнюють дане поняття із “страхуванням вкладів”. Узагальнення ключових поглядів вітчизняних та зарубіжних науковців щодо тлумачення поняття “гарантування (страхування) вкладів”, представлено у табл. А.1, додатку А.

Так, Акінін П. А., Маслобоева О.Д., Фрідман А.А., Говорушко Т.А., ототожнюють дане поняття із певними заходами, щодо захисту банківських вкладів у результаті банкрутства банку. Однак, зазначені автори не зазначають, які саме суб’єкти повинні здійснювати наведені заходи.

Розглядаючи визначення Алексійчук К.О., то варто зазначити, що автор узагальнює дане поняття із сукупністю певних органів та відносин, які регулюють захист інтересів вкладників. Проте дослідник не наводить склад даних органів, і не пояснює якими саме інструментами буде здійснюватись регулювання.

Делгербаяр Б., та Даажамба Б. відносять систему гарантування вкладів населення до системи правових норм і механізмів, які спрямовані на утворення і мобілізацію заощаджень з метою захисту банківської системи від фінансових криз, а вкладників від ризиків, які на них покладаються.

Досліджуючи трактування міжнародних організацій, даного поняття, то варто зазначити, що загальним моментом для наведених визначень є їх функціональний характер, так як у кожному із наведених підходів, система гарантування депозитів розглядається як інструмент економічної безпеки національної банківської системи та досягнення захисту економічних інтересів вкладників. Більшість вітчизняних науковців розглядає поняття “гарантування вкладів”, як захист і повернення коштів вкладнику при банкрутстві банку, не зазначаючи заходи, які можуть сприяти підвищенню фінансової стабільності банківської системи.

Розглянувши деякі підходи вчених та міжнародних організацій, щодо трактування поняття система гарантування вкладів, можемо навести власне визначення даного поняття. Отже, система гарантування вкладів - це певна впорядкована сукупність дій та складових, які мають на меті захистити права та інтереси населення, а також надати їм гарантії, щодо повернення коштів у випадку фінансових проблем банку у встановленому законодавством розмірі.

Більшість дослідників вважає, що фактори, які впливають на систему гарантування вкладів (СГВ) доцільно розділити на 2 групи: зовнішні та внутрішні, які зображені на рисунку 1.1 [15,16].

Виходячи із цього можна виділити три основних функції СГВ, які визначають її роль та вплив на ресурсну базу банківських установ: соціальна, економічна, законодавча.

Соціальна функція ССВ проявляється у захисті населення, на основі передбачених умов страхування вкладів, що гарантують збереження вкладів масових вкладників.

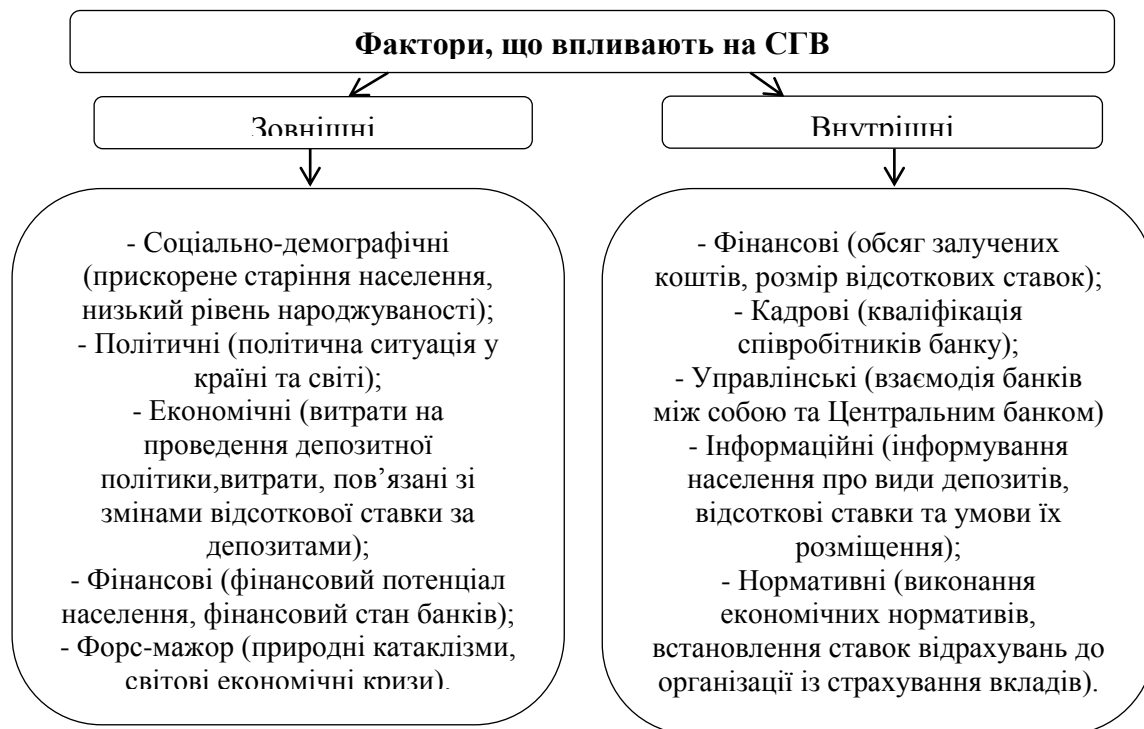

Рисунок 1.1 – Фактори, що впливають на СГВ [розроблено автором на основі 15,16]

Розглядаючи економічна функцію, то вона полягає у підтримці рівня ризиків та створення умов для конкурентної боротьби банків на ринку банківських послуг, які забезпечують розвиток банківської системи в цілому.

Законодавча функція розглядається на основі оформленої у законодавчому порядку нормативно-правової бази ССВ, щоб відповідала економічному розвитку країни.

Основними завданнями СГВ, які вона покликана вирішувати, є надання гарантій вкладникам, щодо повернення коштів та формування механізму запобігання криз ліквідності та масового вилучення вкладниками коштів із депозитного рахунку при несприятливих змінах у економічному середовищі [17].

Україна стала однією з перших країн пострадянського табору, що побудувала ефективно діючу ССВ, яка постійно змінюється та реформується.

Основні етапи розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб представлено на рисунку 1.2.

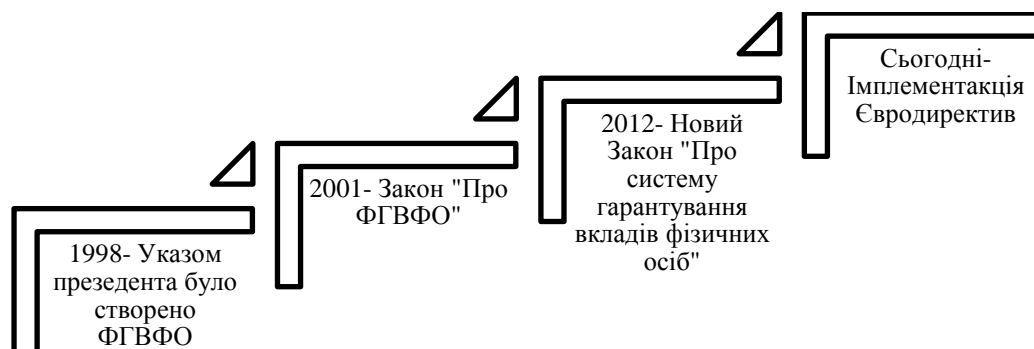

Рисунок 1.2 – Основні етапи розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні [розроблено автором на основі 18]

На даному етапі розвитку в Україні функціонує та діє Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Даний фонд був створений у вересні 1998 року згідно Указу Президента “Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків” [19]. Даним нормативним актом було затверджено Положення “Про порядок створення ФГВФО, формування та використання його коштів” також було встановлено, що у разі неповернення вкладу фізичній особі банківською установою, держава гарантує відшкодування за вкладом та відсотками, у розмірі вкладу, але не більше 500 гривень.

Але, Закон “Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб”, у якому зазначалися основні принципи функціонування ФГВФО, його взаємодія із НБУ, Верховною Радою України та процедура виплати відшкодування вкладникам, було прийнято у вересні 2001 року [20].

Згідно даного закону ФГВФО створюється із ціллю захисту прав і законних інтересів вкладників банку – фізичних осіб, і закріплює довіру до банківської системи в Україні. Фонд гарантував відшкодування вкладів, включаючи нараховані відсотки кожному вкладнику комерційного банку, який є постійним учасником Фонду, у розмірі не більше 1 200 грн.

У лютому 2012 року Верховною Радою України був ухвалений Закон “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”, який вступив у силу 22 вересня 2012 року. Даний Закон розширив повноваження Фонду в області ліквідації банків, у тому числі питання, що пов’язані із встановленням тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків. Також Закон передбачає встановлення тимчасової адміністрації по управлінню банками на термін до трьох місяців і виключає поняття “тимчасовий учасник Фонду”. У співвідношенні до Закону, усі банки України, є учасниками ФГВФО [21].

Даний Закон доцільно вважати суттєвим досягненням у розвитку та становленні системи гарантування вкладів. Основною його метою якого є:

- забезпечення захисту прав і інтересів вкладників банківських установ;
- поступове зміцнення довіри до банківської системи;
- забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку.

ФГВФО є спеціалізованим державним інститутом, економічно самостійною юридичною особою, яке не має на меті – отримати прибутки. Даний Фонд підзвітний Національному Банку України (НБУ) та Кабінету міністрів України. Головна ціль даного інституту полягає у захисті прав та інтересів фізичних осіб – вкладників та філій іноземних банків. На даний час максимальна сума виплат ФГВФО – 200 000 грн.

В основі діяльності Закону “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” покладені принципи, які зазначені на рисунку 1.3.

Зазначений перелік принципів забезпечує узгодженість та ефективність юридичних норм та перебуває основним регулятором поведінки ФГВФО у тому випадку, коли існуюче регулювання містить прогалини. Вони повинні відображати закон та виступати нормою при прийнятті чи відхиленні того або іншого положення. Основним у даних принципах має бути їх висока ефективність при здійсненні ФГВФО функцій та повноважень.

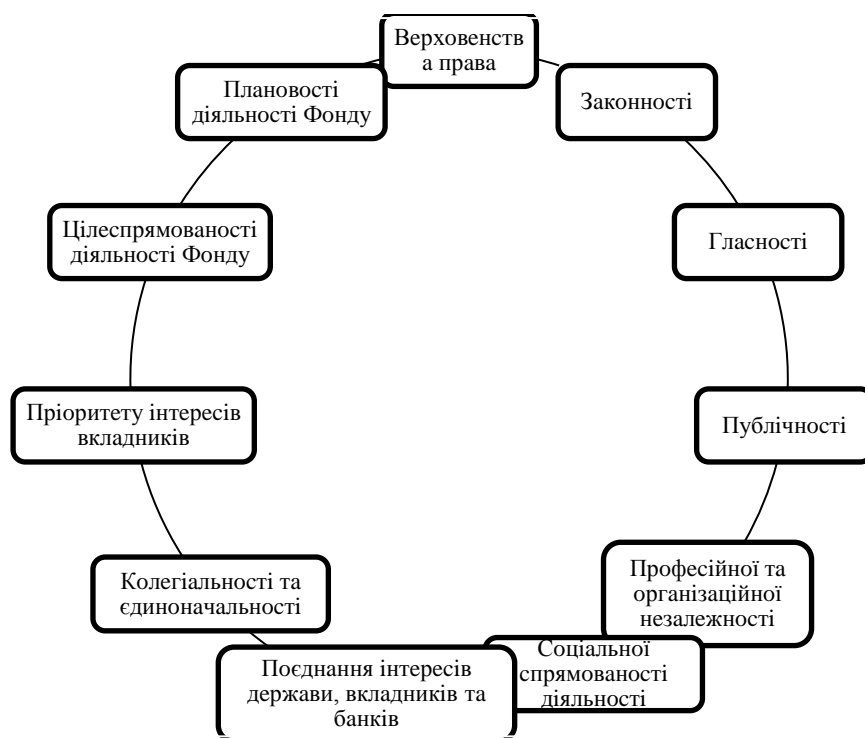

Рисунок 1.3 - Основні принципи ФГВФО в Україні [розроблено автором на основі 22]

Щоб задовольнити мету і завдання ФГВФО виконує функції, які на нього покладені. Їх доцільно розділити на декілька груп, які зазначені на рисунку 1.4.

Аналізуючи адміністративну групу функцій ФГВФО, то варто зазначити, що дана група характеризується веденням реєстру учасників ФГВФО, нагромадженням та використанням коштів, а також, затверджує порядок виведення неплатоспроможних банків із ринку та проводить виплати відшкодувань вкладникам.

Регулююча група функцій проводить регулюючий нагляд банків у системі, тобто встановлює спеціальний збір до ФГВФО, проводить перевірки банків: планові та позапланові, також у разі порушення банками або їх керівниками законодавства, застосовує санкції та інформує громадськість про діяльність ФГВФО.

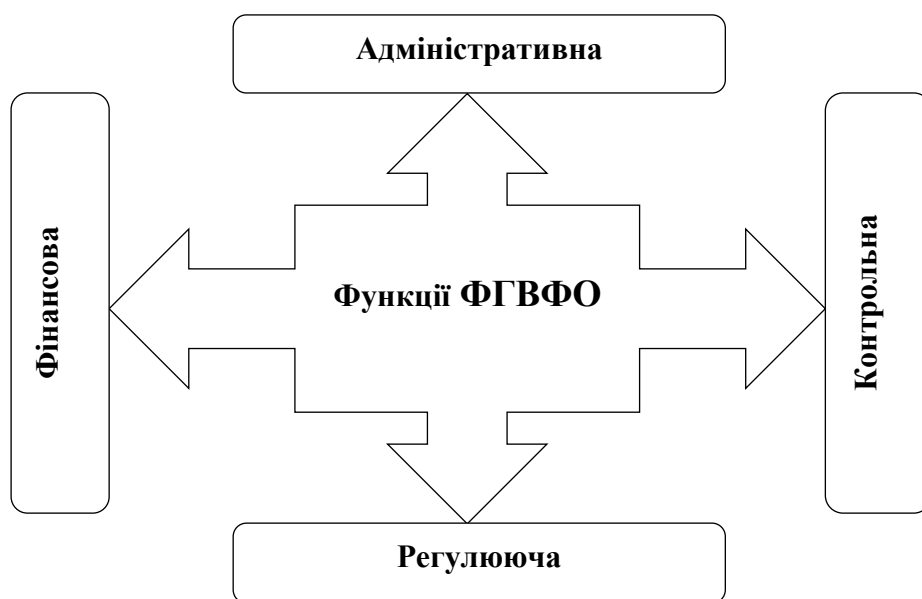

Рисунок 1.4 – Класифікація функцій ФГВФО в Україні [розроблено автором на основі 21, 23]

Фінансова група функцій має право інвестувати кошти Фонду в державні цінні папери. Також вона проводить випуск облігацій та векселів, надає фінансову підтримку банку.

Розглядаючи контрольну групу функцій, то варто зазначити, що вона проводить аналіз ринку депозитних ресурсів, аналіз фінансового стану банків, контролює своєчасність перерахування зборів банками-учасниками та може брати участь в інспекційних перевірках банку [21,23].

З кожним етапом розвитку СГВ відбувається удосконалення захисту інтересів населення. НБУ разом із ФГВФО докладають максимум зусиль у даному питанні. Згідно Закону “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” було вирішено підняти розмір відшкодування. Отже, станом на 2018 рік воно складає 200 0000 грн.

Також варто відзначити, що згідно даного Закону було встановлено черговість задоволення кредиторів банку. Дану черговість зображено на рисунку 1.5.

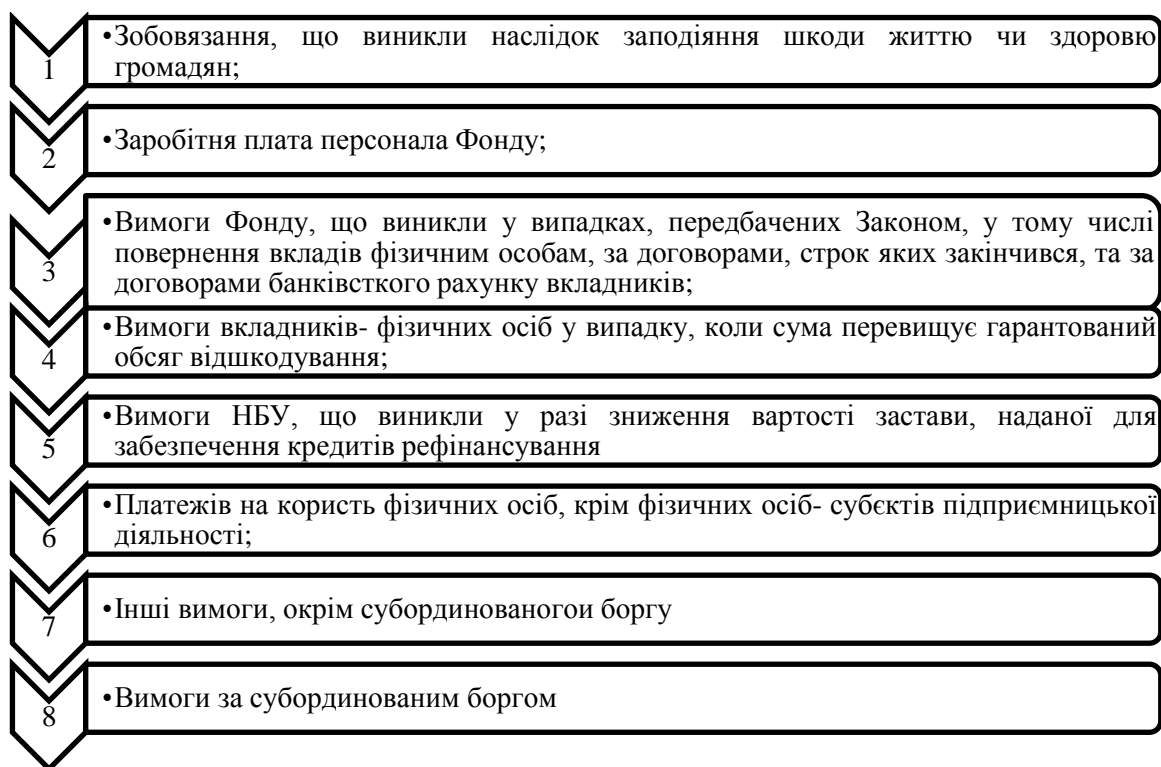

Рисунок 1.5 – Черговість задоволення кредиторів банку [розроблено автором на основі 21]

Також, суттєвим є те, що сучасна системи гарантування вкладів фізичних осіб суттєво піддалася змінам у 2015 році, коли було прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов’язаних із банком осіб”. Аналізуючи даний Закон, то доцільно зазначити, що було посилено кримінальну та адміністративну відповідальність власників істотної участі та пов’язаних осіб банку, за доведення банку до банкрутства [24].

У період ліквідації банків, Фондом, було подано понад 1133 звернень про вчинення кримінальних правопорушень, за розглядом яких було внесено 634 кримінальні провадження до Єдиного реєстру досудових рішень. Також в зазначених кримінальних провадженнях, було накладено арешт на грошові кошти на суму 502 млн грн і 11 об'єктів нерухомості, вартістю більше 230 млн. грн. [24].

На наш погляд, наведений приклад не несе в собі суттєвого підвищення довіри до фінансових установ. Перш за все, окрім подання зазначених заяв до

Міністерства внутрішніх справ, немає ніякого позитивного характеру, щодо відповідальності власників таких банків.

Отже, підсумовуючи варто зазначити, що вітчизняна СГВ пройшла досить складний шлях свого розвитку. Уже починаючи з 1991 року можна бачити стрімкий прогрес, щодо удосконалення законодавчих актів, що регулюють ФГВФО. На сьогодні страхування вкладів є основним інструментом, яким можливо протистояти банківським кризам, і подальше удосконалення СГВ є першочерговим кроком у теперішніх умовах.

1.2 Міжнародний досвід побудови системи гарантування вкладів

Міцна, конкурентоспроможна банківська система важлива для економічної життєдіяльності будь-якої країни. Ключовим елементом підтримки довіри до банківської системи і фінансової стабільності є страхування вкладів. В останні часи кількість установ, які займаються створенням системи страхування вкладів (ССВ), стрімко збільшується.

Підвищення взаємозалежності фінансових систем різних країн, що обумовлене процесами глобалізації у світі, в поєднанні із впровадженням у банківську практику все складніших фінансових інструментів, збільшують вірогідність виникнення додаткових ризиків і факторів дестабілізації банків. Це викликає необхідність вдосконалення підходів, щодо забезпечення фінансової стабільності, зокрема, системи страхування банківських вкладів, із застосуванням ефективних механізмів виплати відшкодування власникам банківських вкладів.

Мета страхування депозитів включає в себе сприяння фінансової стабільності і захист коштів вкладників у випадку банкрутства банку. Страхування вкладів може підвищити фінансову стабільність та надати стимул для розвитку банківських операцій.

Захист фінансових інтересів населення є однією з головних соціальних завдань у багатьох країнах світу. Система гарантування вкладів є обов'язковою в усіх державах- членах ЄС, США, Японії , також вона діє у країнах СНД- у Росії, Казахстані та ін.

Еволюція ССВ починає свій розвиток у США у період “Великої депресії” 1930 років ХХ. ССВ пройшла кілька етапів, які наведені на рисунку 1.6.

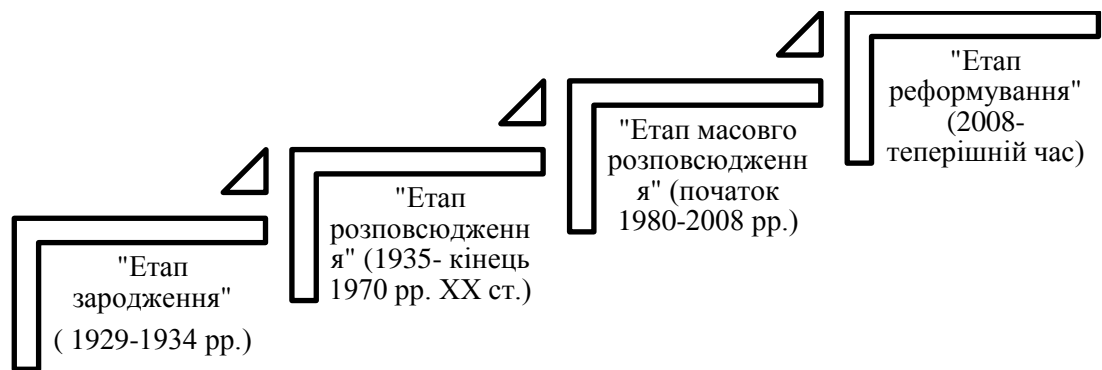

Рисунок 1.6 – Еволюція ССВ у світі [складено автором на основі 26, 27]

Першою фінансовою структурою, яка була схожа на сучасну систему страхування вкладів, є “New York’s Safety Fund”. Він був заснований у США 1829 року і діяв тільки в одному штаті. Саме американський досвід був взятий за основу при формуванні та розвитку світових систем страхування банківських вкладів.

До 1917 року у 14 штатах були створені системи страхування вкладів, але з різник причин вони не функціонували. У часи “Великої депресії”, а саме 16 березня 1933 року відбулося підписання Банківського Акту «Про національну систему страхування вкладів». Згідно закону Гласа-Стігала страхування банківських вкладів було покладено на “Федеральну корпорацію із страхування депозитів” [28].

Головною відмінністю ССВ США від України є те, що до неї включені не тільки комерційні банки, але й і інші установи, що мають ліцензію на роботу із вкладами населення.

Робота організації направлена на захист інтересів вкладників комерційного банку. Вона здійснює свою діяльність під контролем Конгресу і уряду США. Варто зазначити, що страховий фонд формується за рахунок коштів вкладників комерційного банку, а у випадку нестачі ресурсів грошові кошти надаються урядом країни. Слід відмітити, що за чотири кризових роки “Великої депресії” близько 9 000 банків потерпіли банкрутства, а після створення даної фінансової установи число збанкрутілих банків зменшилось з 2 000 до 15 в рік [29].

Наступний етап еволюції ССВ характеризується поступовим розповсюдженням систем захисту вкладів: у 1950-1960 рр. XX століття дані системи набули поширення у Норвегії, Філіппінах, Аргентині, а уже у кінці 1970 років – у Іспанії та Німеччині.

Третій етап розвитку ССВ починається у 1980 роках XX століття, у період тривалих криз у банках і триває до 2008 року. ССВ зароджуються не тільки у країнах Європи та Америки, але й у Азії та Африці.

Останній етап починається у 2008 році, після світової фінансової кризи, у період коли починається удосконалення уже діючих систем [30].

У світовій практиці, виділяють три найбільш поширені форми страхування банківських вкладів, які мають свої особливості (табл.1.2). Головна відмінність між ними полягає в ступені участі ролі держави у здійсненні діяльності із страхуванні банківських вкладів (СБВ). Наявність тієї чи іншої форми ССВ збільшує довіру населення до банківської системи та зміцнює її ресурсну базу.

“Американська” модель страхування депозитів була заснована у період банківської кризи і масових банкрутств фінансових установ, як наслідок “Великої депресії” 1930 років.

До головних особливостей “американської” моделі страхування належать:

- страховий принцип захисту вкладників (принцип формування страхового фонду);

- державне втручання і управління страховим фондом;
- значна фінансова підтримка держави;
- швидке вирішення проблемних ситуацій.

Таблиця 1.1 – Форми страхування банківських вкладів [розроблено автором на основі 31]

ССВ	Відповідальний інститут за відшкодування коштів	Участь держави у роботі інституту	Участь банків у роботі інституту	Країни, які використовують дану модель
Американська	Корпорація, страхова компанія, агентство	Контроль за роботою інституту	Не участвують	Великобританія, США, Японія, Індія, Канада, Литва, Білорусь, Росія та ін.
Німецька	Страхові фонди	Незначна участь	Страхові фонди належать банкам-учасникам ССВ	Німеччина, Латвія, Польща, Австрія, Франція, Швейцарія та ін.
Змішана	Синтез американської та німецької	Синтез американської та німецької	Синтез американської та німецької	Данія, Норвегія, Бельгія, Угорщина, Перу, Україна.

Говорячи про “німецьку” модель страхування депозитів, варто зазначити, що головними особливостями такої системи є:

- обмеженість або відсутність страхового фонду;
- незначність або відсутність регулярних внесків банків;
- принцип добровільності і тісної співпраці банків;
- строгий нагляд над банками з боку центральних банків [32].

ССВ в різних країнах відрізняються рядом параметрів, серед яких вагоме місце посідають: розмір страхового відшкодування, нормативи страхових відрахувань та умови виплати гарантованого банківського вкладу.

У 1962 році в Індії була створена “Корпорація по страхуванню вкладів” (FIC) після банкрутства 2 найбільших банків: Laxmi Bank и Palai Central

Bank. Держава надала даній установі весь капітал, зараз він становить близько 1 800 дол. США.

У Чехії “Фонд страхування вкладів” (DIF) був створений 1994 року для захисту вкладів у банках, будівельних спілках, кооперативних та зберігаючих банках. З моменту створення DIF виплатив компенсацію понад 450 000 клієнтам на суму більш ніж 50 млрд крон [33].

У Болгарії “Фонд страхування вкладів” (BDIF) був створений у 1993 році. Гарантована сума відшкодування складає близько 100 тис. євро [34].

У Франції “Фонд депозитного страхування” називається “механізмом солідарності” і керується Французькою асоціацією банків. Кошти формуються із внесків банків згідно шкали із врахуванням об’єму депозитів кожного банку, але не може переважати 30 млрд франків. Сума максимального відшкодування становить 70 000 євро [35].

У Німеччині страхування вкладів є добровільним рішенням для кожного банку. Держава фактично не приймає участі у відносинах, які виникли з приводу страхування банківських депозитів. Страхування здійснюється, як правило, органами у рамках державних банківських асоціацій, в які банки об’єднуються на добровільній основі. Єдиним обмеженням, яке встановлюється державою, є максимальний розмір відшкодувань по вкладу. Варто зазначити, що в Німеччині сума страхових платежів на один вклад не може перевищувати 30 % від розміру суми загальних активів даного банку. Також наявність страхового забезпечення у банку може бути умовою для видачі державних ліцензій на здійснення певних банківських операцій, як у Франції, або умовою для членства у банківських асоціаціях, як у Німеччині. Даний порядок ССВ практично виключає роль держави у ньому [36].

Британська система страхування вкладів є найбільш розвинутою у світі. Але деякі держави вносять певні зміни у первинну схему.

Особливу увагу заслуговує японська система страхування вкладів, у якій є заборона на участь у ній окремих відділень іноземних банків.

У Литві та Естонії держава, приймає участь в діяльності системи страхування вкладів. В Естонії система також покриває інвестиції та вкладення в пенсійні фонди та ін.

Основою системи гарантування вкладів у Республіці Польща є Банківський гарантійний фонд. Основними задачами якого є:

- повернення в зазначеному законодавством розмірі грошових коштів, які знаходяться на рахунках у банках, що є учасниками системи страхування вкладів;
- надання фінансової допомоги банкам, які знаходяться під загрозою дефолту;
- збір і аналіз інформації про суб'єктів системи гарантування, в тому числі і складання аналізів і прогнозів розвитку банківського сектору [37].

У Латвії, функціонує Гарантійний фонд захисту вкладів, який формується із коштів державного бюджету і передбачених законом внесків кредитних установ. Даним Фондом керує Комісія ринку капіталу і фінансів Латвії. Згідно законодавству, кожен вкладник має право на отримання гарантійної компенсації випадку, коли кредитна установа не може виплатити вклади із причини неплатоспроможності, анулювання ліцензії чи інших передбачених обставин [38].

Беручи до уваги досвід Нової Зеландії, варто зазначити, що у даній країні захист депозитів зовсім відсутній. Це пояснюється тим, що у зазначеній країні передбачені вимоги, щодо прозорості банківських операцій, які дозволяють вкладнику самому оцінювати перспективу отримання своїх коштів у випадку банкрутства банку, знаючи тільки стан банку.

Система захисту вкладів у Гонконзі керується Загальними Зборами: Hong Kong Deposit Protection Board. Правління Загальних Зборів призначається Фінансовим секретарем. Це повинні бути авторитетні спеціалісти у сфері бухгалтерського обліку, банківської справи, захисту прав споживачів, фінансового аналізу, інформаційних технологій і державного управління [39].

Захист прав вкладників у Сінгапурі здійснюється Сінгапурською корпорацією страхування депозитів (SDIC). Дана корпорація не є державною організацією, вона створена на основі Закону “Про компанії” (Companies Act). Але діяльність Зборів директорів Сінгапурської корпорації страхування депозитів знаходиться під контролем міністерства валютного управління Сінгапура (MAS). Страхові внески від банків SDIC розміщує у порядку, зазначеному у Законі про страхування депозитів і захисті прав вкладників (Deposit Insurance and Policy Owners Protection Schemes Act) [40].

Розмір і порядок відрахування банками страхових внесків, а також розміри виплат при надходженні страхового випадку визначається по різному у різних країнах. Розмір щорічних страхових відчислень, як правило, єдиний для всіх видів банків і коливається від 0,008% (в Японії) до 0,3% (в Німеччині) від загальної суми застрахованих депозитів [41, 42].

Специфічною є система, прийнята в США, де розмір щорічних відрахувань напряду залежить від рівня ліквідності, платоспроможності, а також від фінансовій стійкості кожного конкретного банку. Чим вище рівень надійності банку, тим нижчі страхові відрахування і навпаки.

Розмір відрахувань банків у фонд страхування у КНР визначається з огляду на фіксований розмір базової ставки і диференційованої ставки, яка розраховується на основі фінансових показників та показників системи управління банком і встановлюється Зборами (State Council). Таким чином, ставка страхового відрахування знаходиться в діапазоні від 0,01% - 0,002%. Це одна із найнижчих ставок в азіатському регіоні, що викликає деякі сумніви в роботі установи [40].

Базова ставка відрахувань в Гонконгу становить 0,25%, а диференційований розмір встановлюється на основі рейтингу фінансового стану кредитної організації. Такий же підхід характерний і для Сінгапуру. Розмір диференційованої частини премії розраховується на основі кількості депозитів, розміщених у банку та ступені ризикованості фінансової політики банку [40].

Світова практика показує, що в більшості країн страхування депозитів є обов'язковою нормою і основна частина страховиків входить у Міжнародну Асоціацію Страховиків Депозитів (МАСД).

Основною метою діяльності МАСД є підвищення ефективності національних систем страхування вкладів, міжнародної співпраці і обміну досвідом між ними. Станом на 01.01. 2018 року до складу МАСД входили 83 країни, які наведені у додатку Б [11].

У своїй діяльності МАСД керується принципами ефективного функціонування систем страхування вкладів, які були розроблені Асоціацією разом із Базельським комітетом із банківського нагляду.

Так, одним із принципів функціонування системи страхування вкладів є перехід від необмеженої гарантії до системи з обмеженим розміром страхового покриття. Зарубіжний досвід країн-членів МАСД говорить про варіацію максимально можливої суми відшкодування по банківським вкладам: від 600 дол. США (Нігерія) до 450 тис. дол. США (Аргентина). При тому, що у більшості країн гарантійному відшкодуванню належать банківські вклади як фізичних так і юридичних осіб.

Розглядаючи світову практику, то варто зазначити, що у світі існують різні підходи до побудови ССВ. Рада із фінансової стабільності (FSB) виділяє чотири типи, залежно від їх функцій та повноважень керівних органів:

1) “Платіжна корзина”, що характеризується вузькими «касовими» повноваженнями та відповідають тільки за відшкодування застрахованих депозитів. Вони представлені рядом таких країн: Німеччина, Нідерланди, Гон-конг, Індія, Сінгапур, Швейцарія.

2) “Платіжна корзина з додатковими функціями”: дана система покладає на керівний орган додаткові функції контролю, наприклад з урегулювання неплатоспроможності. Вони існують у: Аргентині, Бразилії, Великобританії.

3) “Мінімізатор збитків” - ця система бере участь у виведенні неплатоспроможного банку з ринку. Поширено у Канаді, Франції, Індонезії, Італії, Японії, Мексиці, Росії, Іспанії, Туреччині.

4) “Мінімізатор ризиків” : характеризується тим, що керівний орган виконує комплексні функції з мінімізації ризиків, які включають повний спектр повноважень у сфері врегулювання неплатоспроможності та певні обов’язки з пруденційного нагляду. Існують у США, Кореї [43].

ССВ України побудована за принципом “Мінімізатор збитків”, тому що вона одночасно виконує функції і ліквідатора і тимчасового адміністратора.

Можна зробити висновок про те, що введення системи страхування вкладів в провідних країнах, є значним кроком для створення фінансової стабільності. Прийняття мір, які сприяють підвищенню авторитету банківської системи, посиленню гарантії захисту прав і законних інтересів значного круга вкладників в період світової економічної кризи свідчить про готовність цих країн приймати значні зусилля для винайдення привабливих умов і залучення інвестицій у банківську систему.

Отже, можемо стверджувати, що наявність діючої системи забезпечення захисту депозитів повсюдно признається в світі в якості необхідного елемента ефективної системи забезпечення фінансової безпеки і стабільності держави.

1.3 Аналіз існуючих методик, щодо оцінки діяльності ФГВФО

Оцінити фінансову стійкість ФГВФО, можливо за рахунок визначення показника фінансової стійкості ФГВФО (ФСФ). Розрахунок даного показника наведений у Законі України “Про затвердження методики оцінки фінансової стійкості ФГВФО”.

Отже, згідно даного Закону України, розрахунок даного показника, здійснюється ФГВФО кожного місяця. Він визначається як співвідношення коштів ФГВФО та суми гарантованих ФГВФО коштів за такою формулою:

$$\text{ФСФ}_i = \text{КФ}_i / \text{ГФК}_i * 100 \%, \quad (1.1)$$

де, ФСФ_i – фінансова стійкість ФГВФО на початок i -го місяця;

КФ_i - сума ресурсів Фонду на початок i -го місяця і зборів з учасників Фонду, яка має надійти протягом i -го місяця;

ГФК_i - сума можливого відшкодування за вкладками фізичних осіб, визначена станом на початок i -го місяця [44].

Згідно Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” мінімальний обсяг грошових коштів ФГВФО не може бути меншим, ніж 2,5 % від суми гарантованих ФГВФО коштів вкладників у межах суми відшкодування, включаючи збори з учасників ФГВФО, що повинні надійти протягом кварталу [45].

Згідно розрахунків, що були здійснені ФГВФО, у відповідності до “Методики оцінки фінансової стійкості ФГВФО”, станом на 01.01.2018, показник фінансової стійкості ФГВФО (ФСФ) дістав значення 2,78 %, що є позитивним, спираючись на вимоги законодавства (табл. 1.5).

Також у Законі України “Про затвердження методики оцінки фінансової стійкості ФГВФО” розглядається розрахунок спрогнозованої Фінансової стійкості Фонду, який розраховується за такою формулою:

$$\text{ФСФ}_{i+1} = \text{КФ}_{i+1} / \text{ГФК}_{i+1} * 100 \%, \quad (1.2)$$

де, ФСФ_{i+1} - прогнозна фінансова стійкість Фонду станом на початок $i + 1$ місяця;

КФ_{i+1} - фінансові ресурси Фонду на початок $i + 1$ місяця;

ГФК_{i+1} - сума можливого відшкодування за вкладками фізичних осіб, визначена станом на початок $i + 1$ місяця [44].

Розглядаючи прогнозну оцінку ФСФ, то варто зазначити, що станом на 01.12.2018 року даний показник зазнав суттєвого зниження до рівня - 2,7%, що говорить про дефіцит коштів на суму 13 965,2 млн.грн (табл.1.2).

Таблиця 1.2 – Розрахунок прогнозу Фінансової стійкості ФГВФО за період 01.01.2018 – 01.01.2019 рр., млн.грн, % [45]

Дата	ФСФ	ГКФ	КФ	Дефіцит коштів
01.01.2018	2,8%	238 043	6 613,6	-
01.02.2018	2,8%	235 000	6 602,9	-
01.03.2018	2,6%	237 000	6 221,7	-
01.04.2018	3,4%	239 000	8 047,8	-
01.05.2018	3,7%	241 000	8 995,6	-
01.06.2018	3,7%	243 000	9 093,6	-
01.07.2018	4,3%	245 000	10 589,7	-
01.08.2018	4,0%	248 000	9 832,5	-
01.09.2018	4,1%	250 000	10 298,9	-
01.10.2018	3,9%	252 000	9 757,5	-
01.11.2018	3,8%	257 000	9 816,7	-
01.12.2018	-2,7%	261 000	- 6 997,0	- 13 522,0
01.01.2019	-2,8%	266 000	- 7 315,2	- 13 965,2

Отже, використання даного аналізу, може суттєво допомогти вирішити негайні питання, які виникають у ході діяльності. Так, на основі даних розрахунків у 2015 році були прийняті рішення адміністративною радою ФГВФО, щодо отримання додаткового фінансування від Державного бюджету України, через дефіцит коштів фінансової установи.

Завдяки своєчасним діям, установа отримала фінансування у сумі 41,5 млрд. грн. Але дана сума коштів, була отримана установою у вигляді кредиту [46].

А також варто зазначити, що важливим елементом у оцінці факторів на відібраний показник залишається кореляційно - регресійний аналіз. За допомогою такого аналізу можливо оцінити, як впливає на досліджуваний результативний показник кожний із введених у певну модель факторів при сталому положенні на середньому рівні інших факторів. Головною умовою у

даному випадку є відсутність функціональних зв'язків між відібраними факторами.

Статистичні методи виступають головним засобом у вивченні масових явищ та відіграють важливу роль у процесі прогнозування поведінки економічних показників. У результаті, коли зв'язок між характеристиками не є детермінованим, а навпаки стохастичний, то статистичні і ймовірнісні методи слугують єдиним інструментом дослідження. Найбільш поширеними математико-статистичними методами при економічному аналізі є методи множинного та парного кореляційного - аналізу [47].

Так, спираючись на дослідження Костогриз В.Г., для ефективного управління депозитною політикою, необхідно з'ясувати, які фактори, спричиняють найбільший вплив на обсяг депозитів залучених строкових ресурсів від фізичних осіб банками України. Дане питання доцільно вирішити за допомогою кореляційно - регресійної моделі [48].

Екзогенними факторами у даному випадку можуть виступати: відсоткові ставки за депозитами (X_1), доходи населення (X_2) та сума виплат коштів ФГВФО (X_3). Ендогенним фактором може слугувати обсяг строкових вкладів фізичних осіб. Для побудови моделі використано статистичні дані за період 2010-2015 років. У результаті даного дослідження знайшли рівняння кореляційно-регресійної моделі:

$$Y = -491,3276 + 57,6099 X_1 + 2,6912 X_2 - 3,4315 X_3 [48].$$

Отже, даний аналіз дав змогу зробити деякі висновки, а саме: між обсягами строкових депозитів фізичних осіб, відсотковими ставками, доходами населення та виплатами коштів ФГВФО спостерігається тісний зв'язок. Дана модель демонструє вплив, на обсяг депозитів, відсоткових ставок та доходу населення. На основі проведеного аналізу фінансові установи та ФГВФО, у тому числі, можуть мати реальне уявлення про ситуацію, що склалася на депозитному ринку України, зможуть повною мірою оцінити потреби населення. Та у подальшому банки можуть скласти стратегічний план, основним призначенням якого може виступати

планування депозитних послуг у встановленні граничних розмірів депозитної бази та місця її у ресурсному потенціалі банку.

Також було проведено економетричний аналіз, Р. Калом, на основі статистичного базису. Даний базис включав в себе головні макроекономічні індикатори більш ніж 35 країн світу. За результатами такого аналізу було доведено, що існує стійкий позитивний зв'язок між СГВ, стабільністю фінансового ринку та темпами економічного розвитку країни [49].

В ході такого аналізу було з'ясовано, що держави, у яких спостерігається високий рівень стабільності фінансового сектору та які запровадили високоефективні СГВ мають кращі темпи зростання обсягу ВВП та постійно нарощують обсяги фінансового ринку.

Наведені приклади показали значущість проведення кореляційно-регресійного аналізу. Ми вважаємо, застосування кореляційно-регресійного аналізу заслуговує на місце у проведенні нашого дослідження. Оскільки, це дасть змогу вирішити ряд питань, що можуть виникнути у ході роботи.

2 ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ, ЯК СКЛАДОВОЇ ДЕПОЗИТНОГО РИНКУ

2.1 Статистичний аналіз діяльності ФГВФО, як складового депозитного ринку України

Про стабільність будь-якої системи гарантування вкладів можна судити по тому як її діяльність сприяє укріпленню банківської системи, підвищенню її авторитету та забезпечуванню захисту клієнтів банків, у першу чергу, вкладників. Ефективність функціонування системи гарантування вкладів визначається підвищенням довіри до банківського сектору, що у свою чергу призводить до росту залишків грошових коштів фізичних осіб на рахунках кредитних організацій.

На сьогоднішній день, ринок банківських депозитів (вкладів) в Україні активно розвивається. Це підтверджується ростом вкладів у банках (рис. 2.1).

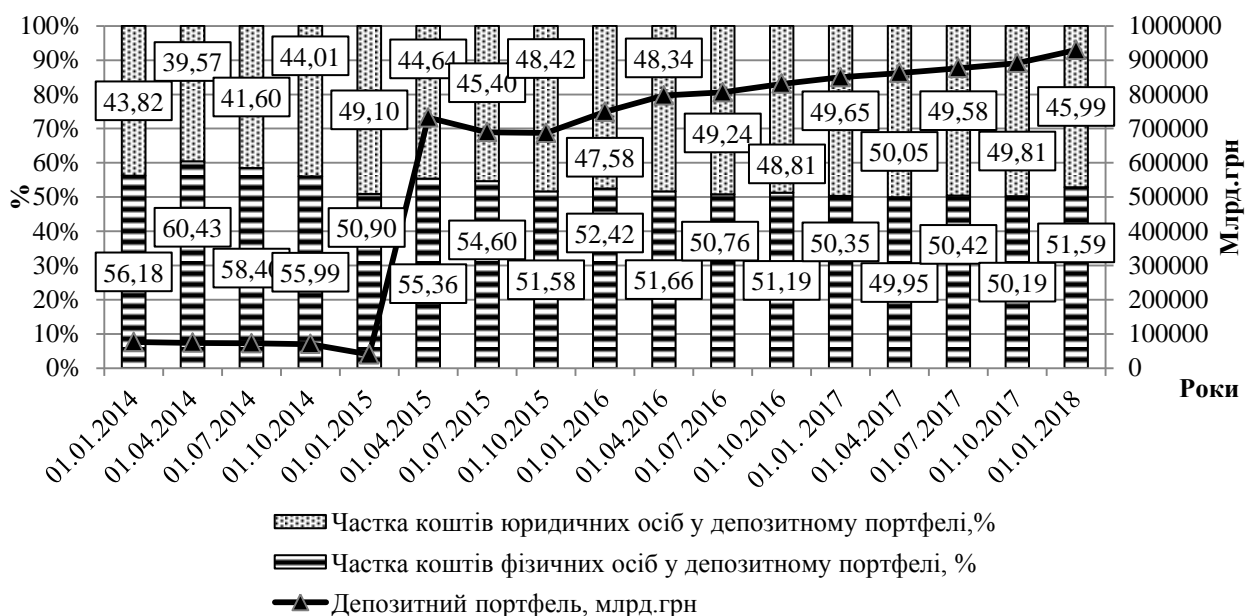

Рисунок 2.1 – Залишки депозитного портфеля банків України та частки коштів фізичних та юридичних осіб в ньому за період з 01.01.2014 року по 01.01.2018 року [розроблено автором на основі 50]

Проаналізувавши рисунок 2.1, можна сказати, що скорочення залишків депозитного портфеля банківської системи України спостерігається у 4 кварталі 2014 року, що пов'язане з настанням кризових явищ в економіці. Слід зазначити, що скорочення коштів клієнтів у кризові періоди відбувалось через значне банкрутство банків та масове вилучення депозитів клієнтами. Тобто можна говорити про негативну дію такого фактора як довіра населення до банківської системи. Далі відбувалась стабілізація на банківському ринку і поступово довіра до банківського сектору з боку населення відновлювалась.

Так як основним джерелом депозитних ресурсів є кошти фізичних та юридичних осіб, то доцільним є їх аналіз. З рисунку 2.1 видно, що в докризовий період переважали вклади фізичних осіб, проте протягом досліджуваного періоду частка коштів юридичних осіб поступово зростала і на сьогодні співвідношення між коштами фізичних та юридичних осіб знаходиться майже на однаковому рівні. Для банків це є позитивною тенденцією, оскільки кошти юридичних осіб є більш стабільними. Це зумовлено тим, що юридичні особи вимушені проводити свої розрахункові-касові операції через банківські установи, у той час як цілі вкладів фізичних осіб проявляються у забезпеченні збереження вартості грошей і збільшення доходів. Тобто при несприятливій ситуації на ринку, або в кризові періоди, кошти фізичних осіб можуть бути масово вилучені з банківської системи, і це, у свою чергу, негативно відобразиться на ліквідності та стійкості банків.

Реальну оцінку залишків коштів фізичних осіб у банках України та доходів населення можна здійснити, якщо брати до уваги курс долара США, оскільки за досліджуваний період він зріс більше, ніж удвічі (рис. 2.2). Тому відповідно депозити та доходи фізичних осіб скоротились удвічі у доларовому еквіваленті. Таке скорочення пов'язане із нестабільною політичною ситуацією в країні, яка в свою чергу спричинила і економічну нестабільність – високі прирости інфляції. У зв'язку з подорожчанням товарів та комунальних витрат населення стало менше заощаджувати, оскільки значна частина доходу спрямовувалась на задоволення базових

потреб. Тому бачимо невідповідність між темпами зростання доходів населення і депозитів.

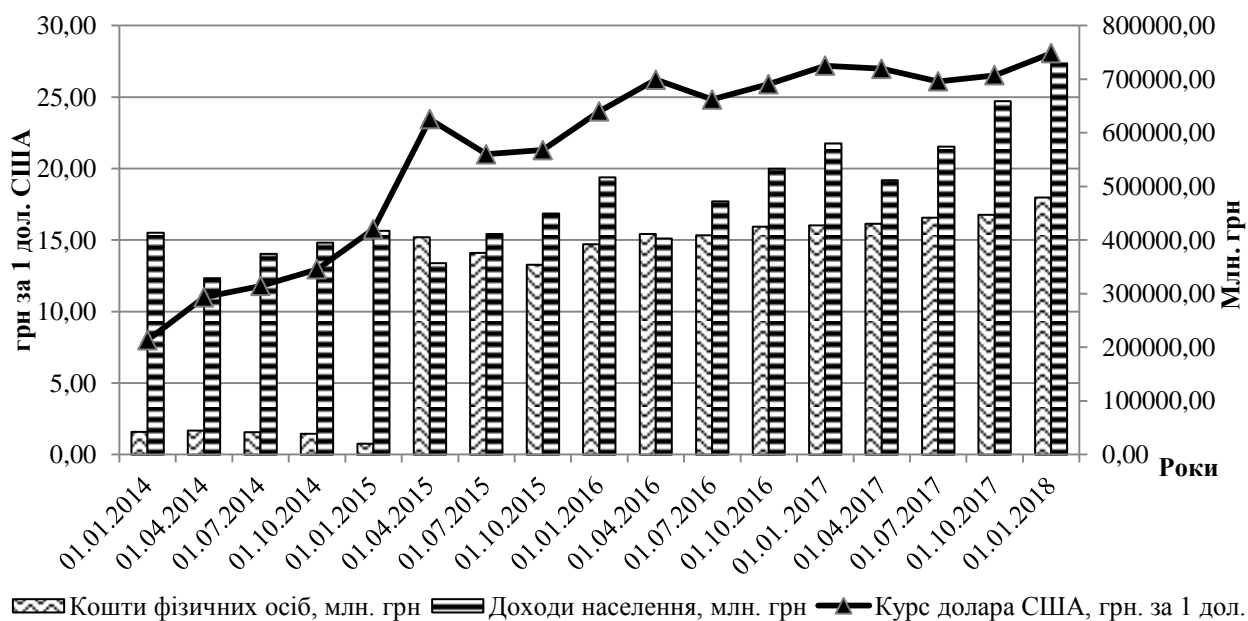

Рисунок 2.2 – Динаміка залишків коштів фізичних осіб у банках

України та доходів населення за період з 01.01.2014 року по 01.01.2018 року, млн. грн. [розроблено автором на основі 50, 51]

Ще одним фактором являється довіра до банківського сектору. Виведення з ринку майже половини банків не могло не вплинути на довіру до банківської системи з боку населення. Тому на рисунку 2.2 видно, що протягом 2017 року доходи населення постійно зростали, а депозити у банках залишились на одному рівні.

Основні показники функціонування депозитного ринку України за період наведено у додатку В.

Процеси “очищення” банківської системи України та економічна криза 2014-2015 рр., значно вплинули на стабільність фінансової сфери, а, отже, на умови подальшого функціонування ФГВФО. Так, протягом 2014-2018 років відбулося значне скорочення загальної кількості банків, які були передані до

управління ФГВФО. Від початку фінансової кризи в Україні до ФГВФО було передано понад 100 неплатоспроможних банків [52].

Зміна загальної кількості банків України, за період з 01.01.2014 року по 01.10.2018 року, наведена на рисунку 2.3.

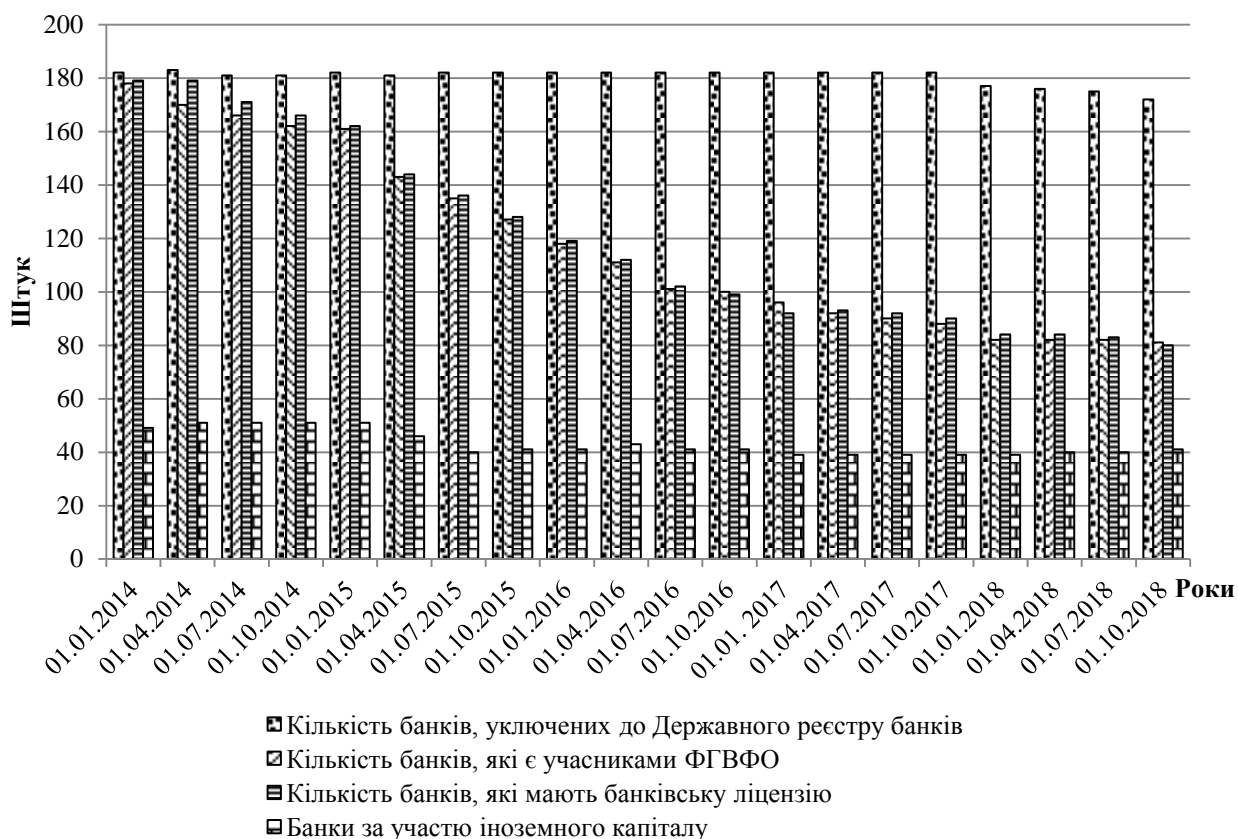

Рисунок 2.3 – Зміна загальної кількості банків в Україні, за період з 01.01.2014 року по 01.10.2018 року [розроблено автором на основі 53]

Аналізуючи рисунок 2.3, варто зазначити, що за досліджуваній період відбулось значне скорочення кількості банків. Так, протягом аналізованого періоду 98 банків було передано до ФГВФО.

На сьогоднішній день не всі банки в Україні є учасниками ФГВФО. Вклади в Ощадбанку гарантуються державою у повному обсязі, що суперечить нормам Європейського Союзу, які вимагають участі усіх кредитних установ у системі страхування вкладів. Збільшення ролі державних банків стає загрозою для економіки країни. Близько половини

коштів залучених до банківської системи України знаходяться в обороті державних банків, які вона і контролює. Великі суми коштів, які могли б виділятися на дороги або в АТО, у період фінансових криз, держава вкладає в державні банки. Держава створює додатковий механізм для фінансування дефіциту бюджету, через купівлю ОВДП [1].

Дані про вклади фізичних осіб за період з 01.01.2000 року по 01.01.2018 року, представлено у таблиці В.1, додатку В.

Дані про вклади фізичних осіб за період з 01.01.2017 року по 01.10.2018, року наведено у таблиці 2.1.

Згідно даних Фонду, сума вкладів фізичних осіб, за досліджуваний період коливалась. У період фінансової кризи вклади фізичних осіб зменшувались, що говорить про недостатній рівень довіри населення до банків. Згідно таблиці 2.1, можемо стверджувати, що з початком 2017 року відбувається збільшення кількості вкладів, що свідчить про реабілітацію банківського сектору в очах вкладників.

Таблиця 2.1 – Дані про вклади фізичних осіб в учасниках ФГВФО, за період з 01.01.2017 року по 01.10.2018 року [54]

Дата	Сума вкладів фізичних осіб, млрд. грн	Кількість вкладників, млн. осіб	Середній розмір вкладу, грн	Процент покриття кількості вкладників, %
01.01. 2017	382,1	41,1	9298	98,6
01.04.2017	376,7	40,3	9336	98,6
01.07.2017	382,7	40,5	9443	98,6
01.10.2017	386,4	40,9	9459	98,6
01.01.2018	413,8	41	10104	98,5
01.04.2018	406,6	40,7	10000	98,5
01.07.2018	420,5	40,2	10472	98,5
01.10.2018	437	40,6	10765	98,4

Говорячи про кількість вкладників, то вони поступово зменшуються за аналізований період, так як і процент покриття кількості вкладників. Проте середній розмір вкладу кожного кварталу збільшується.

Одним із основних аспектів діяльності ФГВФО, є достатність його забезпечення фінансовими ресурсами (рис.2,4).

Після “очищення” банківської системи Фонд гарантування вкладів зіткнувся із проблемою нестачі достатньої кількості ресурсів, для того, щоб швидко відшкодувати потрібні суми вкладникам банків. Так, у серпні 2015 році балансова вартість активів проблемних банків становила близько 300 млрд грн, проте оціночна ринкова вартість була 50 млрд грн. Також велику роль грає тривалий термін реалізації цих активів, який вимірюється роками [55].

Зрозуміло, що Фонд гарантування вкладів своєчасно та у повній мірі не зможе компенсувати кошти вкладникам, і тому періодично він змушений звертатися за допомогою до Уряду.

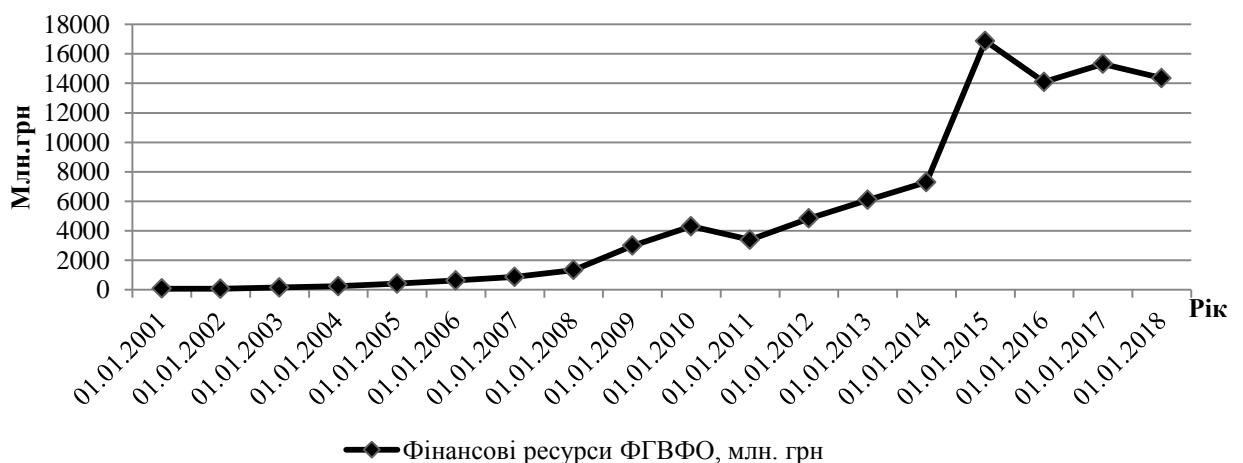

Рисунок 2.4 – Зміна фінансових ресурсів ФГВФО за період з 01.01.2001 по 01.01.2018 рр., млн..грн [розроблено автором на основі 56]

Аналізуючи рисунок 2.4, варто зазначити, що фінансові ресурси ФГВФО мали нестійкий характер. Чітко прослідковується тенденція до збільшення загальної кількості фінансових ресурсів ФГВФО. У період фінансової кризи, 2014-2015 рр., можемо прослідкувати раптове збільшення досліджуваного показника. Саме у зазначений період, ФГВФО отримував

додаткове фінансування. Далі більш детально розглянемо структуру фінансових ресурсів за період 2014-2015 років (рис. 2.5 та 2.6, відповідно).

Станом на 01.10.2018 року фінансові ресурси ФГВФО скоротилися на 400 млн грн., у порівнянні із станом на 01.01.2018 року [54].

Розглядаючи структуру фінансових ресурсів ФГВФО за період 2014-2015 років, варто зазначити, що вагоме місце посідає частка запозичень ФГВФО – 82% та 86%, відповідно, у загальній структурі ресурсів.

Так, у 2015 році, ФГВФО, всього отримав від Міністерства фінансів України – 41,5 млрд грн., а від Національного банку України (НБУ) – 9,96 млрд грн., що було майже у два рази більше, ніж у попередньому році.

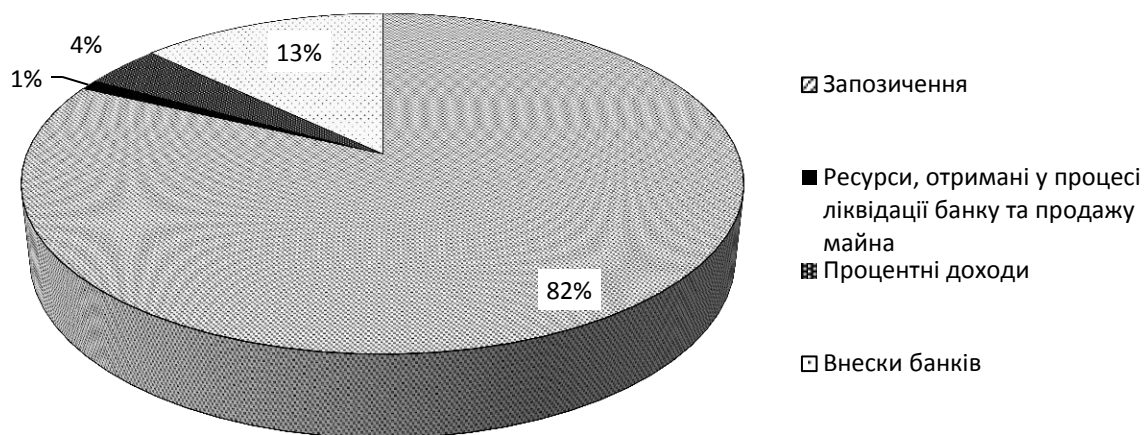

Рисунок 2.5 – Структура фінансових ресурсів ФГВФО, за період 2014 року, % [58]

Дана допомога надавалася від Міністерства фінансів України у вигляді ОВДП, що були монетизовані на вторинному ринку цінних паперів при участі НБУ. Тобто вони були викуплені ним на суму 51,76 млрд грн. [59].

Окрім наведеного вище, у грудні 2016 року Міністерство фінансів України знову надала допомогу, у вигляді 7,942 млрд грн. [60].

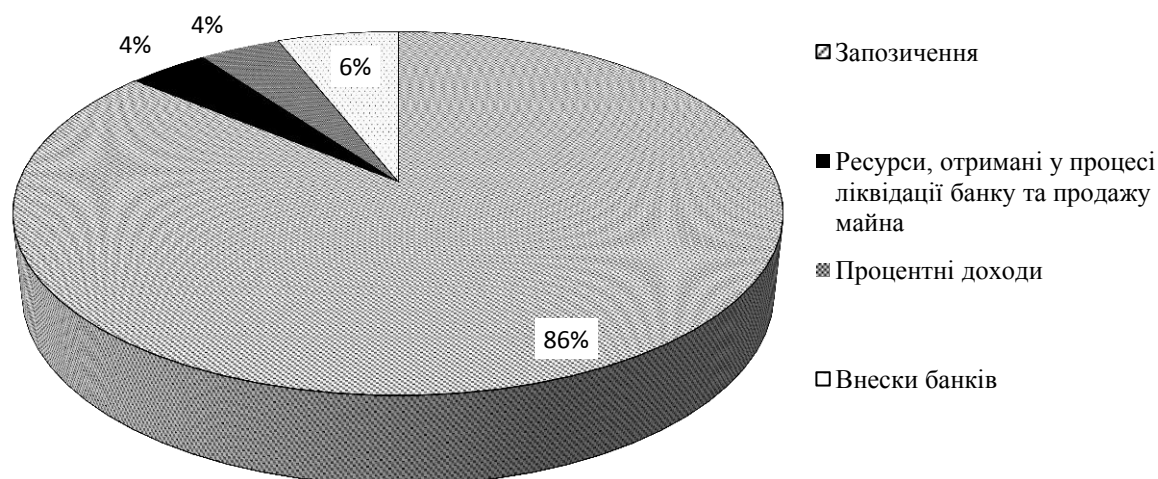

Рисунок 2.6 – Структура фінансових ресурсів ФГВФО за період 2015 року, % [58]

Підсумовуючи наведене, варто зазначити, що завдяки такому ходу подій і прослідковується зростання фінансових ресурсів ФГВФО за аналізовані періоди. Отже, далі можемо проаналізувати динаміку виплат відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків (рис. 2.7).

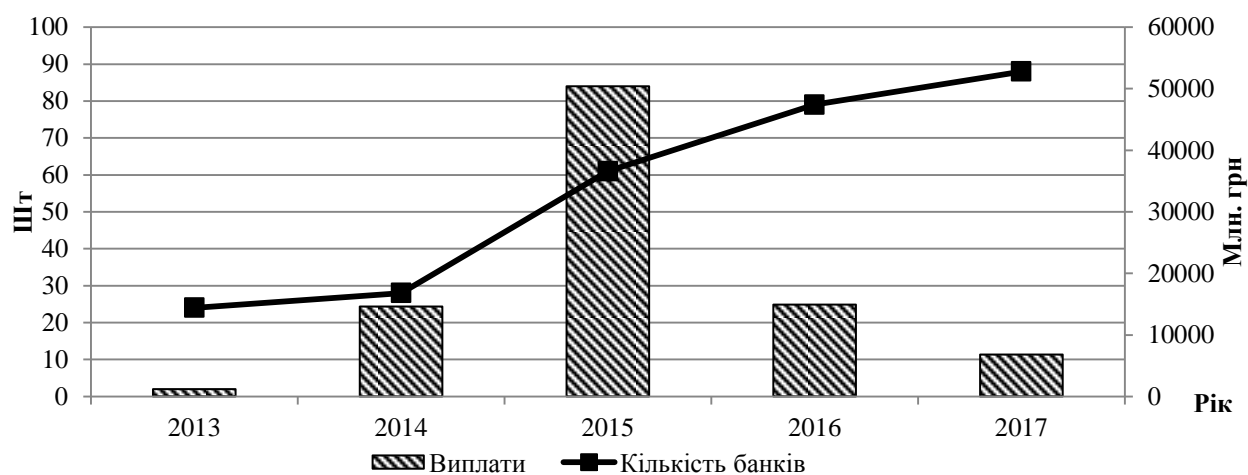

Рисунок 2.7 – Динаміка виплат суми коштів ФГВФО та зміна кількості неплатоспроможних банків за період 2014-2017 рр., млн.. грн., % [розроблено автором на основі 54, 61]

Розглядаючи рисунок 2.7, варто зауважити, що починаючи від 2013 року виплати відшкодування мали зростаючу тенденцію. За період 2014 року даний показник збільшився майже у 12 разів, тобто на 13 402,4 млн. грн. Дане явище пояснюється загостренням банківської кризи та віднесенням 33 банків до категорії неплатоспроможних.

Окрім зазначеного, у 2015 році дана тенденція також збереглась, і саме 2015 рік був визнаний піком виплат коштів вкладникам. У 2015 році даний показник становив 50 393,1 млн грн., що у 3,5 рази більше у порівнянні з минулим роком. Із збільшенням суми виплат, також збільшилась кількість банків, які було віднесені до категорії неплатоспроможних.

Для більш детального аналізу, розглянемо обсяг виплат відшкодування у розрізі кварталів за період 01.01.2016 по 01.10.2018 років. (рис. 2.8).

Рисунок 2.8 – Виплата відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків за період 01.01.2016 по 01.10.2018 рр., млн. грн. [розроблено автором на основі 54]

Із рисунку 2.8 видно, що за аналізований період спостерігається тенденція до збільшення виплат відшкодування. Безумовно, такі колосальні виплати вагомо вплинули на фінансові ресурси ФГВФО.

Як уже зазначалося раніше, ФГВФО залучав додаткові ресурси від Міністерства фінансів України та НБУ у 2014-2016 роках. Що стосується 2017 року, то в даний період не було залучено додаткових коштів. Натомість, ФГВФО, було погашено заборгованість перед НБУ, у розмірі 2,58 млрд грн. (2 млрд – достроково) [62].

У ході нашого дослідження, варто зазначити, що із визнанням вагової кількості банків неплатоспроможними та після прийняття рішення про ліквідацію банків, ФГВФО проводить консолідацію активів банків та їх подальший консолідований продаж. Продаж активів неплатоспроможних банків відбувається через голландські аукціони через майданчик “Prozorro”.

За даними ФГВФО, балансова вартість активів неплатоспроможних банків, станом на 01.01.2018 року, становить 500 млрд грн. Оціночна вартість таких активів складає лише 101 млрд грн.. За останні три роки, ФГВФО, вдалося продати активи неплатоспроможних банків, тільки на суму 10 млрд грн.. (рис.2.9)[63].

Рисунок 2.9 – Порівняння балансової, ринкової та фактичної суми продаж активів неплатоспроможних банків станом на 01.01.2018 року [розроблено автором на основі 64]

Згідно інформації, яку оприлюднює ФГВФО, вартість активів неплатоспроможних банків зменшується, через те, що більша частка позичальників перестає обслуговувати кредити. У ФГВФО немає досвіду у

веденні справи стягнення боргів та притягнення до відповідальності позичальників. Ще одним фактором, що впливає на збільшення обсягу продаж активів неплатоспроможних банків, є те, що у співробітників ФГВФО відсутня мотивація збільшувати показники обсягу продаж, оскільки дані продажі не прив'язані до їх заробітної плати [64].

Отже, проаналізувавши роботу ФГВФО, ми дійшли висновку, що він виявився несамоостійним в економічному просторі та залежним від кредитних джерел. Гостро стоїть проблема дохідності ФГВФО, та продаж активів неплатоспроможних банків, які потрібно швидкими темпами вирішувати. Висока закредитованість ФГВФО, говорить про те, наскільки він є економічно несамоостійним і залежним від інших фінансових установ, що несе загрози його ефективній діяльності.

2.2 Оцінка факторів, що впливають на формування банківських вкладів

Обсяг сукупних вкладів фізичних та юридичних осіб формує основу для функціонування банківської системи, а також є індикатором рівня довіри клієнтів до депозитного ринку. Чим більше тимчасово вільних фінансових ресурсів надійде до банківської системи, тим потужнішою буде база для кредитування різних секторів економіки. Знаючи які фактори здійснюють вирішальний вплив під час формування банківських депозитів, можна спрогнозувати загальний стан депозитного ринку, а також сформуванати план заходів для ведення діяльності Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Під час оцінки взаємозв'язку між обсягом сукупних вкладів фізичних та юридичних осіб і основними показниками, які позначають стан банківського сектору загалом, державне управління та соціально-економічний розвиток країни, використаємо наступний алгоритм (рис. 2.10).

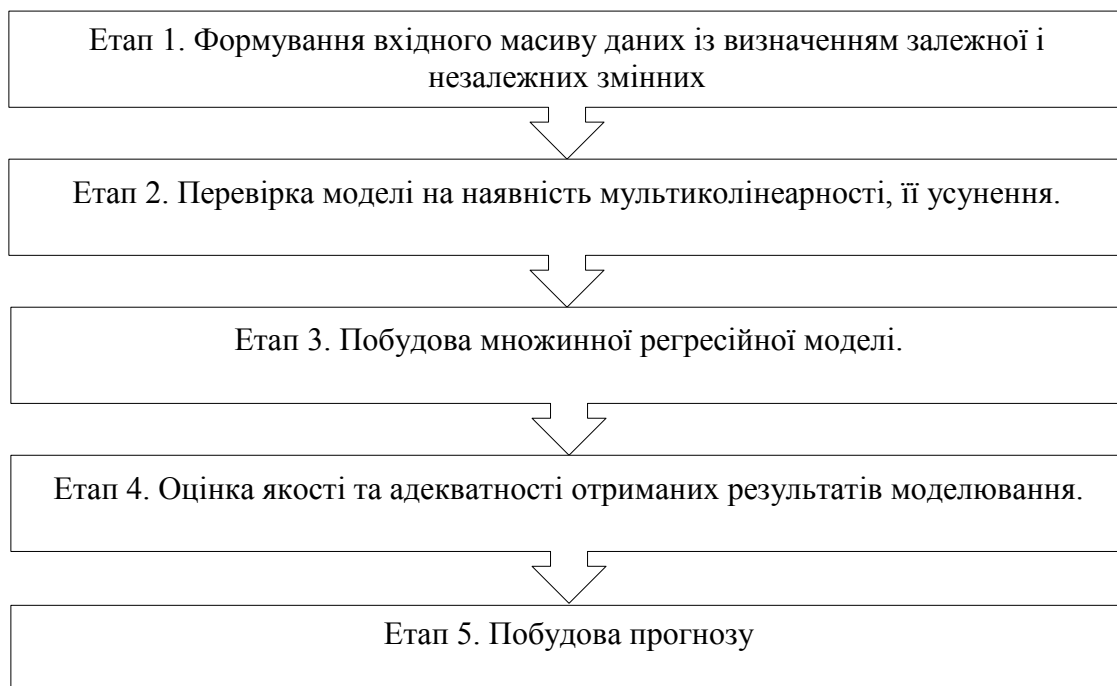

Рисунок 2.10 – Алгоритм оцінки взаємозв’язку між обсягом сукупних вкладів фізичних та юридичних осіб і основними показниками, які позначають стан банківського сектору загалом, державне управління та соціально-економічний розвиток країни

На першому етапі необхідно сформувати інформаційну базу із статистичних показників, на основі яких буде проводитись подальше дослідження. Таким чином, було сформовано масив вхідних даних, що представляє собою 10 показників за 13 років (01.01.2006 р. – 01.01.2018 р.), серед яких кошти клієнтів є результативним показником (залежною змінною) Y , а решта 9 показників (незалежні змінні) – фактори, вплив яких на залежну змінну перевірятиметься під час дослідження, представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Масив вхідних статистичних даних за період 01.01.2006-01.01.2018 рр.

Роки	Кошти клієнтів, тис. грн	Фінансові ресурси Фонду, млн. грн	Кількість вкладників, млн. осіб	Кількість банків у Фонді, шт	Індекс корупції, пункти	Обсяг державного боргу, млн. грн	Доходи населення, тис. грн	ВВП України, млрд. дол. США	Безробітне населення у працездатному віці, тис. грн	Середньомісячна заробітна плата, грн
	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9
01.01.2006	147094050	629,7	18,6	163	26	19200	381404	86,18	1416,7	864,9
01.01.2007	202928987	867	24,2	166	28	16600	472061	107,75	1424	1112
01.01.2008	318389163	1335,5	29,6	172	27	17800	623289	142,72	1956,6	1521
01.01.2009	436726737	2987,3	34,5	183	25	44700	845641	180,12	1784,2	1665
01.01.2010	349635984	4302,7	31,6	184	22	316885	894286	117,23	1731,7	1916
01.01.2011	439446227	3390,3	32,6	175	24	432235	1101175	136,42	1712,5	2297
01.01.2012	524908874	4827,3	35	175	23	473122	1266753	163,42	1660,9	2722
01.01.2013	65301045	6092,1	44,4	174	26	515511	1457864	176,24	1589,2	3000
01.01.2014	76284953	7292,9	47,4	178	25	584114	1548733	177,83	1510,3	3167
01.01.2015	39752795	16873	46,5	161	26	1100564	1516768	130,91	1847,1	3455
01.01.2016	749056971	14084	44,7	118	27	1572180	1735858	90,52	1654	4362
01.01.2017	854832098	15316	41,1	99	29	1929759	1989771	93,81	1677,5	6008
01.01.2018	929567814	14354	41	83	30	2141674	2475826	112,56	1697,3	7711

Перш ніж переходити до побудови регресійної моделі, необхідно перевірити вхідні дані на наявність мультиколінеарності (присутність тісного лінійного зв'язку між незалежними змінними). Для того, щоб переконатися в цьому проведемо перевірку на мультиколінеарність методом Фаррара-Глобера. Під час використання даного алгоритму розраховуються різні статистичні показники, проте основними серед них є показники F -критерій та t -критерій. Розраховані значення даних критеріїв порівнюють з їхніми табличними значеннями. Якщо розраховані значення є більшими ніж табличні, то незалежні змінні мультиколінеарні з іншими, у протилежному випадку – ні. Результати одержаних критеріїв представлені в табл. Г.1, додатку Г. В першу чергу нас цікавить значення t -критерію, так як він дозволяє виявити присутність мультиколінеарності між конкретними парами змінних. Оскільки табличне значення t -критерію дорівнює 2,77, то методом

поступового виключення показників для подальшого дослідження потрібно залишити чотири незалежних змінних: X4, X7, X8 та X9.

Підтвердженням повного усунення мультиколінеарності в моделі є наступна кореляційна матриця (табл. 2.3), де всі коефіцієнти кореляції є меншими ніж 0,7 за абсолютним значенням:

Таблиця 2.3 – Кореляційна матриця

	X4	X7	X8	X9
X4	1	-0,44025	-0,08226	0,586832
X7	-0,44025107	1	0,218358	-0,23192
X8	-0,08225898	0,218358	1	0,140965
X9	0,586831707	-0,23192	0,140965	1

Після того, як було усунуто мультиколінеарність, можемо переходити до визначення взаємозв'язку між обсягом сукупних вкладів фізичних та юридичних осіб і показниками, які залишились в дослідженні за допомогою побудови множинної регресії типу (2.1):

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_i X_i + \varepsilon_i, \quad (2.1)$$

де Y – залежна змінна;

i – порядковий номер показника;

$\beta_{1,2,3}$ – коефіцієнти рівняння регресії;

X_i – i -та незалежна змінна;

ε - стандартна помилка.

Засобами програмного продукту STATISTICA побудуємо множинну регресійну модель. Підсумкові результати моделювання представлені на рис. в наступній таблиці (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Результати побудови множинної регресійної моделі

	БЕТА	Ст.помилка	В	Ст.помилка	t (1)	p-рівень
Вільний член			301196651,49	1357818026,54	2,22	0,0083
x4	-0,12	0,30	-15602311,57	39565622,37	-0,39	0,0070
x7	0,33	0,25	2939498,36	2224903,03	2,32	0,022
x8	-0,18	0,23	-342867,76	452214,68	3,76	0,047
x9	0,68	0,28	103215,65	42766,40	2,41	0,04
Коефіцієнт детермінації	R ² = 0,71					
Критерій Фішера	F(4,8)=4,08					

Регресійне рівняння має наступний вигляд (2.2):

$$Y=301196650,7-15602311,55X_4-2939498,4X_7+342867,8X_8+103215,65X_9 \quad (2.2)$$

Перш ніж переходити до інтерпретації отриманих результатів, необхідно провести оцінку адекватності та якості побудованої моделі. Для цього використаємо три основні показники:

- t -критерії Стьюдента;
- F - критерії Фішера;
- коефіцієнт детермінації R^2 .

Коефіцієнт детермінації R^2 показує, яка частка варіації результативного показника пов'язана із варіацією факторних показників. Відповідь про значимість отриманих результатів можуть дати критерії Фішера (F -критерій) і Стьюдента (t -критерій). Фактичне значення F -критерія порівнюється із його табличним при заданих ступенях свободи і рівню значимості. Якщо виконується умова, при якій $F_{розр.} > F_{табл.}$ і імовірність p менша/рівна ніж 0,05 (при заданому рівню довіри 0,95), то гіпотеза про значимість зв'язку між залежною і факторними змінними підтверджується, якщо ж навпаки – відкидається. У випадку із критерієм Стьюдента, то розраховане значення t -критерію, порівнюється із табличним значенням $t_{табл.}$, яке обирається із

відповідних статистичних таблиць при певному рівні значущості і ступенів свободи. Якщо $t_{табл.} < t_{розр.}$, то можна говорити про значимість коефіцієнта детермінації. У випадку із отриманими коефіцієнтами рівняння, то дана рівність, також значення імовірності p , при кожному значенні критерію, яке також повинно бути меншим/рівним 0,05 (при заданому рівню довіри 0,95) говорить нам про те, що вони є значимими в моделі і відмінні від 0.

Табличне значення t -критерію Стьюдента дорівнює 1,85. Порівнявши його із отриманими значеннями даного критерію в табл. 2.4, засвідчуємо, що всі параметри регресії є статистичнозначимими. Табличне значення F -критерію Фішера дорівнює 3,83 є меншим ніж те, що знаходиться в табл. 2.3, що також підтверджує статистичну значимість всього рівняння. Коефіцієнт детермінації дорівнює 0,71, що підтверджує достатньо високу якість моделі. Таким чином, одержані результати є адекватними і можуть бути використані для аналізу взаємозв'язку між обсягом сукупних вкладів фізичних та юридичних осіб та економічними показниками.

Як бачимо із одержаних результатів, представлених в табл. 2.4, індекс корупції, а також безробітне населення у працездатному віці негативно впливають на залежну змінну, а саме зі збільшенням даних незалежних змінних на одиницю кошти клієнтів скоротяться на 15602311,57 тис. грн. і 342867,76 тис. грн. відповідно. Паралельно з цим дві інші незалежні змінні позитивно впливають на значення коштів клієнтів. Так, зі збільшенням ВВП України на 1 млрд. дол. США, а середньомісячної заробітної плати на 1 грн. кошти клієнтів зростуть на 2939498,36 тис. грн. і 103215,65 тис. грн. відповідно. З огляду на стандартизовані параметри регресії, які знаходяться в першому стовпці табл. 2.4, то найсильніший вплив на залежну змінну здійснює середньомісячна заробітна плата, як основне джерело доходів населення.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи вище зазначене, варто сказати, що гарантування банківських вкладів з'явилося, внаслідок гострої проблеми, яка виникла в кінці двадцятого тисячоліття. Ця проблема полягала у масовому банкрутстві фінансових установ, в результаті чого у державах з'явилась необхідність захисту грошових вкладів населення. Саме із метою захисту вкладів і було створено гарантування банківських вкладів.

Гарантування банківських вкладів грає важливу роль і на сьогоднішній день, оскільки у типових кризових умовах населення України остерігається вкладати кошти до кредитних організацій. Але в даному випадку, держава активно допомагає банківському сектору, стимулюючи “рух грошових коштів” шляхом гарантування відшкодувань у негативних випадках.

Беззаперечно, роль механізму гарантування вкладів у сучасній банківській системі, в умовах ринкової економіки досить вагома. Перш за все, це гарантія стабільності і стійкості здійснення банківської діяльності.

Факт створення в Україні інституту гарантування вкладів фізичних осіб можна розглядати, як значний етап у справі реорганізації української банківської системи за вимогами та нормативами, які стосуються кредитних організацій по всьому світі.

На основі аналізу підходи вчених та міжнародних організацій, щодо трактування поняття система гарантування вкладів, ми навели власне визначення даного поняття. Система гарантування вкладів - це певна впорядкована сукупність дій та складових, які спрямовані на захист прав та інтересів вкладників, а також надання їм гарантій щодо повернення коштів у випадку фінансових проблем банку у встановленому законодавством розмірі.

Розглянули підходи, щодо визначення факторів, що впливають на систему гарантування вкладів, які доцільно поділити на зовнішні та внутрішні.

На основі визначення факторів, що виплавають на систему гарантування вкладів було визначено основні функції даної категорії, які визначають її роль та вплив на ресурсну базу банківських установ: соціальна, економічна, законодавча.

З'ясували, що в Україні, інститутом, який гарантує банківські вклади, є Фонд Гарантування Вкладів Фізичних Осіб, який було створено у вересні 1998 року згідно Указу Президента “Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків”.

Провели аналіз можливих методик оцінки діяльності ФГВФО, і з'ясували, що важливим елементом у оцінці факторів на відібраний показник залишається кореляційно - регресійний аналіз. За допомогою багатофакторного кореляційно - регресійного аналізу можливо оцінити міру впливу на досліджуваний результативний показник кожного із введених у певну модель факторів при фіксованому положенні на середньому рівні інших факторів.

Проаналізувавши депозитний портфель банків України, дійшли висновку, що скорочення залишків депозитного портфеля банківської системи України спостерігається у 4 кварталі 2014 року, що пов'язане з настанням кризових явищ в економіці. Також, з'ясували, що скорочення коштів клієнтів у кризові періоди відбувалось через значне банкрутство банків та масове вилучення депозитів клієнтами. Тобто можемо стверджувати, про негативну дію такого фактора як довіра населення до банківської системи. Далі відбувалась стабілізація на банківському ринку і поступово довіра до банківського сектору з боку населення відновлювалась.

З'ясували, що за досліджуваний період відбулось значне скорочення кількості банків: протягом аналізованого періоду 98 банків було передано до ФГВФО.

Проаналізувавши роботу ФГВФО, ми дійшли висновку, що він виявився несамоостійним в економічному просторі та залежним від кредитних джерел. Гостро стоїть проблема дохідності ФГВФО, та продаж активів

неплатоспроможних банків, які потрібно швидкими темпами вирішувати. Висока закредитованість ФГВФО, говорить про те, наскільки він є економічно несамоостійним і залежним від інших фінансових установ, що несе загрози його ефективній діяльності.

При побудові регресійної моделі, було з'ясовано, що індекс корупції, а також безробітне населення у працездатному віці негативно впливають на залежну змінну (вклади фізичних та юридичних осіб). Позитивно ж впливають на залежну змінну: ВВП та середньомісячна заробітна плата. Взагалі, найсильніший вплив на залежну змінну здійснює середньомісячна заробітна плата, як основне джерело доходів населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Слободянюк О. М Система гарантування вкладів в Україні: огляд та основні тенденції / О.М. Слободянюк // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово – кредитної системи України». – Суми, 2018. – С.140-143.
2. Кушнір К.О. Способи страхування банківських депозитів: диверсифікація ризиків / К.О.Кушнір // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка та фінанси в умовах глобалізації: досвід, тенденції та перспективи розвитку». – Макіївка, 2014.– С. 101-104.
3. Банківські операції: Підручник. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна [та ін.]; за ред. : А. М. Мороза. – К. : КНЕУ, 2015. – 476 с.
4. Акинин П. А. Система страхування вкладов в России и зарубежом // П. А. Акинин Т. В. Бут / Экономический вестник Ростовского государственного университета, Т. 5. – 2007. – № 1. – С. 10–14.
5. Другов О. О. Необхідність страхування депозитів фізичних осіб в сучасних економічних умовах / О. О. Другов, Н. И. Волкова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць / 212 Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, 2003. – Т. 7. – С. 176– 182.
6. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] : Закон України від 23.02.2012 р. № 4452-VI. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
7. Маслобоева О. Д. Страхування депозитів в Україні [Електронний ресурс] / Д. Маслобоева, А. Фрідман // Архів наукових публікацій. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/33_NIEK_2008/Economics/37215.doc.htm.
8. Делгербаяр Б., Даажамба Б. Система защиты вкладов граждан от банковских рисков // Известия ИГСА. – 2011. – № 6 (80). – С. 84–87.

9. Алексійчук К. О. Фінансовий контроль у системі гарантування банківських вкладів // Митна справа. – Чернігів, 2012. – № 2(80). – С. 123–129.
10. Говорушко Т. А. Страхові послуги: навчальний посібник / Т. А. Говорушко. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2013. – 344 с.
11. International Association of Deposit Insurers [Електронний ресурс] / 2017/2018 Annual Report. – Режим доступу : https://www.iadi.org/en/assets/File/Annual%20Reports/IADI_Annual_Report_2017_2018.pdf
12. Financial Stability Board [Електронний ресурс] / Thematic Review on Deposit Insurance Systems. – Режим доступу : http://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_120208.pdf.
13. Fonds De Garantie Des Dépôts Et De Résolution [Електронний ресурс] / Deposit guarantee scheme. – Режим доступу : <https://www.garantiedesdepots.fr/en/fonds-de-garantie-des-depots-et-de-resolution/introduction>.
14. Bank for International Settlements [Електронний ресурс] / Annual Economic Report. – Режим доступу : <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2018e.pdf>.
15. Каврук Е. С. Факторы, влияющие на сберегательное поведение населения и снижение сбережений населения в условиях кризиса [Електронний ресурс] / Е. С. Каврук // Научный журнал КубГАУ. – Режим доступу : <http://ej.kubagro.ru/2010/02/pdf/08.pdf>. – Назва з екрана.
16. Фишер И. Покупательная способность денег [Електронний ресурс] / И. Фишер // Режим доступу: <http://www.siriostudent.narod.ru/MSMD.pdf>.
17. Bank for International Settlements [Електронний ресурс] / Deposit insurance system: design and considerations. – Режим доступу : <http://www.bis.org/publ/plcy07o.pdf>.
18. Фонд гарантування вкладів в Україні [Електронний ресурс] / Історія Фонду гарантування вкладів: основні етапи та виклики. – Режим доступу :

http://www.fg.gov.ua/images/infografic/Prezentation/08_Olenchyk_history_DGF_Ukr_update.pdf

19. Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків [Електронний ресурс] : Указ Президента від 10.09.1998 року № 996/98. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996/98>.

20. Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] : Закон України від 20.09.2001 р. № 2740-III. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2740-14>.

21. Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] : Закон України від 23.02.2012 р. № 2491-VIII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.

22. Кравченко Н. Г. Правові засади створення та використання фонду системи гарантування вкладів України / Н. Г. Кравченко // Наукові записки. – 2007. – Том 64. – Юридичні науки. – С. 65–69.

23. Річний звіт фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2017 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/zvit_2017_ukr.pdf.

24. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб [Електронний ресурс]: Закон України, прийнятий від 02.03.2015 року. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/218-19/paran111#n111>.

25. Волосович С. Особливості й тенденції розвитку національної системи страхування банківських вкладів в умовах євроінтеграції / С. Волосович, В. Тринчук // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 8. – С. 28–34.

26. Пащенко Н. И. Страхование вкладов как фактор роста инвестиционных возможностей коммерческих банков / Н. И. Пащенко, С. Н. Пащенко // Финансы, денежное обращение и кредит. – 2009. – № 3(32). – С. 151–157.

27. Federal deposit insurance corporation [Електронний ресурс] / Annual report 2017. - Режим доступу : <https://www.fdic.gov/about/strategic/report/2017annualreport/2017ar-final.pdf>.
28. Осколкова Н. А. Система страхування вкладов как гарантия стабільности осуществления банковской деятельности / Н. А. Осколкова // Финансы и кредит. - 2016. - № 10 (682). - С. 23-32.
29. Demirguc-Kunt A. Market discipline and deposit insurance / A. Demirguc-Kunt, H. Huizinga // Journal of Monetary Econ. Vol. 51. – 2004.
30. Страхування: підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.
31. Черкашина К.Ф. Особливості функціонування систем страхування депозитів та їх роль у формуванні депозитної бази банків / К.Ф. Черкашина // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. - 2017. - № 1. - С. 256-268.
32. Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation [Електронний ресурс] / Balance Sheet, Accounts and Report on the Working of the Corporation for the year ended March 31, 2018. – Режим доступу : <https://www.dicgc.org.in/>.
33. Czech deposit insurance system [Електронний ресурс] / Annual report of the Deposit Insurance Fund for 2015. - Режим доступу : <https://www.garancnisystem.cz/>.
34. Bulgarian Deposit Insurance Fund [Електронний ресурс] / Annual Report 2017. – Режим доступу : <http://dif.bg/>.
35. Fonds De Garantie Des Dépôts Et De Résolution [Електронний ресурс] / Annual report 2017. – Режим доступу : https://www.garantiedesdepots.fr/sites/default/files/fgdr_annual-report-2017_en.pdf.
36. Association of German Banks [Електронний ресурс] / By-laws of the Deposit Protection Fund of the Association of German Banks. – Режим доступу : https://bankenverband.de/media/publikationen/11-2017_Statut_ELS_A5_engl.pdf

37. Banking Indemnity Fund [Електронний ресурс] / Annual Report of the Bank Guarantee Fund 2017. – Режим доступу: https://www.bfg.pl/wp-content/uploads/2018/09/Annual_Report_2017.pdf.

38. Depositors and Investors Protection [Електронний ресурс] / Main information on state guaranteed protection of deposits. – Режим доступу : <https://www.ablv.com/ru/legal/protection>.

39. Артемьева Ю. А. Обзор действующих систем страхования вкладов в Китае, Сингапуре, Гонконге // Юридический факт. - 2017. - № 18. - С. 29-32.

40. Singapore Deposit Insurance Corporation [Електронний ресурс] / Annual Report for the financial year ended 31 March 2018. – Режим доступу : <file:///C:/Users/OSlobodianiuk/Downloads/Annual%20Report%20for%20FY%20ended%2031Mar18.pdf>.

41. Deposit Insurance Corporation of Japan [Електронний ресурс] / A Guide to the Deposit Insurance System. – Режим доступу : <https://www.dic.go.jp/content/000010138.pdf>.

42. Association of German Banks [Електронний ресурс] / The German private commercial banks' statutory deposit guarantee and investor compensation scheme. – Режим доступу : <https://en.bankenverband.de/booklets/german-private-commercial-banks-statutory-deposit-guarantee-and-investor-compensation-scheme/>.

43. Скірка А.С. Аналіз діяльності Фонду гарантування вкладів у кризовий період 2014–2016 рр. / А.С. Скірка // Бізнес Інформ. – 2017. – № 2. – С. 242–252.

44. Про затвердження Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 28.02.2013 р. № z0462-17. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0482-13>.

45. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб в Україні [Електронний ресурс] / Річний звіт за 2017 рік. – Режим доступу : http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/zvit_2017_ukr.pdf.

46. Фонд гарантування вкладів в Україні [Електронний ресурс] / Річний звіт за 2015 рік. – Режим доступу : http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%A4%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%83_%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B0_2015.pdf.

47. Маркарьян Э. А. Финансовый анализ / Є. А. Маркарьян, Г. П. Герасименко. – М. : Приор, 2007. – 160 с.

48. Костогриз В.Г. Депозитна політика банків України: проблематика сьогодення / В.Г. Костогриз /// Матеріали ІІ Всеукраїнської конференції «Проблеми і перспективи розвитку банківських та небанківських фінансових установ у сучасних умовах». – Чернігів, 2015. – С. 54-58.

49. Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems [Електронний ресурс] / Basel Committee on Banking Supervision and International Association of Deposit Insurers. – 2009. – Режим доступу : http://www.iaadi.org/newsrelease/jwgdi%20cbrg%20core%20principles_18_june.pdf.

50. Національний Банк України [Електронний ресурс] / Показники банківської системи. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593

51. Державна служба статистики [Електронний ресурс] / Статистична інформація. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

52. Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання : аналіт. доп. / Я.А. Жаліло, К.А. Кононенко, В.М. Яблонський [та ін.]; за заг. ред. Я.А. Жаліла. – К. : Вид-во НІСД, 2014. – 132 с.

53. Банківська система України [Електронний ресурс] / Незалежна асоціація банків України. – Режим доступу : <http://www.nabu.com.ua/ukr/analytics>.

54. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Статистика ФГВФО. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/statystyka>

55. Презентація Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Основні показники роботи ФГВФО з виведення банків з ринку/ повернення активів. – Режим доступу : <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http://pravo.ua/docs/events/38/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%87%D0%B8%D0%BA.pptx>

56. Банківська система України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Національної асоціації банків України. – Режим доступу : <http://www.nabu.com.ua/ukr/analytics/bankivska-sistema-ukrayini/>.

57. Банківська система України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Національної асоціації банків України. – Режим доступу : <http://www.nabu.com.ua/ukr/analytics/bankivska-sistema-ukrayini/>.

58. Адамик Б.П. Джерела формування коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та аналіз їх використання / Б.П. Адамик, А.С. Скірка // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Т.1. - №3. – С. 5-20.

59. Скірка А.С. Аналіз діяльності Фонду гарантування вкладів у кризовий період 2014-2016 рр. / А.С. Скірка// Економетрика, фінанси, грошовий обіг та кредит. – 2017. – С. 245.

60. “Про забезпечення надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб” : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р.№1003. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1003-2016-%D0%BF>.

61. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Звіти ФГВФО за період 2014-2017 рр. - Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/about/report>.

62. Прес-реліз Фонду гарантування вкладів [Електронний ресурс] / 2017-ий для ФГВФО: рік повернення боргів та без запозичень, запуску автоматизованої системи виплат та голландських аукціонів. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/91-news-uk/30421-2017-yi-dlia-fhvfornennaborhiv-ta-bez-zapozychen-zapusku-avtomatyzoivanoi-systemy-vyplat-ta-hollandskykh-auktsioniv>.

63. MIND [Електронний ресурс]. - ФГВФО хоче розпродати всі активи збанкрутілих банків до кінця 2018 року. – Режим доступу : <https://mind.ua/publications/20175706-fgvfo-hoche-rozprodati-vsi-aktivi-zbankrutilih-bankiv-do-kincy-a-2018-roku>.

64. Скірка А.С. Проблематика фінансової діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб / А.С. Скірка, Адамик Б.П. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – С.462 – 468.

03.12.2018

_____ О. М. Слободянюк

(підпис)

ДОДАТОК А
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ЩОДО ТРАКТУВАННЯ
КАТЕГОРІЇ “ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ”

Таблиця А.1 – Підходи, щодо тлумачення поняття “гарантування (страхування) вкладів” [4-14]

Автор	Визначення
Акінін П. А. [4]	Це комплекс заходів, що забезпечують захист вкладів від їх втрати власником у разі банкрутства комерційного банку або фінансової установи.
Другов О. О. [5]	Це система основних елементів, які регулюють процес розробки і реалізації управлінських рішень в галузі страхування депозитів, без яких система ефективно діяти не може.
Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» [6]	Це сукупність відносин, що регулюються цим Законом, суб'єктами яких є Фонд гарантування вкладів, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, банки та вкладники.
Маслобоєва О.Д., Фрідман А.А. [7]	Це комплекс заходів, направлених на захист вкладів, що забезпечують їх гарантоване повернення в повному обсязі (або частково) у випадку банкрутства кредитної установи.
Делгербаяр Б., Даажамба Б. [8]	Це система правових норм і механізмів, спрямованих на сприяння утворенню і мобілізації заощаджень з метою захисту банківської системи від фінансових криз, вкладників від ризиків, які вони не здатні оцінити і врахувати у своїх інвестиційних рішеннях.
Алексійчук К. О.[9]	Це сукупність органів та відносин, що регулюють захист прав вкладників.
Говорушко Т. А. [10]	Це комплекс заходів, які забезпечують захист вкладів від їх втрати власником унаслідок банкрутства комерційного банку.
IADI [11]	Це ключовий елемент підтримки довіри до банківської системи і забезпечення її фінансової стабільності.
Рада з фінансової стабільності [12]	Це інструмент захисту інтересів вкладників і збереження фінансової стабільності кредитної установи.
Законодавство Франції [13]	Це ключовий елемент фінансової системи, призначений для забезпечення безпеки фінансового ринку.
Базельський комітет з банківського нагляду [14]	Це система, яка призначена для мінімізації або усунення ризиків, які потенційно можуть понести вкладники при розміщенні своїх коштів у комерційному банку.

ДОДАТОК Б
ДАНІ ПРО ВКЛАДИ КРАЇН- УЧАСНИЦЬ МАСД

Таблиця Б.1 – Дані про вклади країн – учасниць МАСД, дол. США,
євро, станом на 01.01.2017

Країна-учасник	Максимальний розмір Страхового відшкодування	Страхуємий вклад
Албанія	2,5 млн лек по вкладу в банку та 2 млн лек вкладу в кредитну асоціацію (близько 20 тис.долл.США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, у тому числі нараховані по ним відсотки
Аргентина	450 тис.долл США	Вклади юридичних та фізичних осіб, у тому числі нараховані по ним відсотки
Австралія	Етап формування системи гарантування вкладів	
Азейбарджан	100%-е відшкодування по окремим вкладам	Вклади в іноземній валюті по ставці 3% річних та вклади фізичних осіб в національній валюті по ставці 15% річних зі сроком розміщення 3 роки
Багамські острова	50 тис. долл.США	Вклади юридичних осіб та фізичних, в тому числі начислення по ним відсотків
Бангладеш	100тис.так (близько 1300долл. США)	Вклади юридичних осіб та фізичних осіб
Барбадос	25 тис. долл. США	Вклади юридичних осіб та фізичних, в національній валюті
Бельгія	100 тис. євро по депозитам та 20 тис. євро по цінним паперам	Гарантуються вклади і фінансові інструменти фізичних осіб, малих і середніх підприємств
Болгарія	196 тис.лев(близько 107 тис.долл США)	Вложеня юридичних та фізичних осіб
Боснія та Герцоговина	50 тис. боснійських марок(близько 27 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Бразилія	250 тис. реалів(близько 81 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Бруней-Даруссалам	50 тис .долл. США	
Венгрія	100 тис. євро	
Венесуела	10 тис. долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
В'єтнам	50 млн донгів (близько 2000 долл. США), а залишок більш ніж вказаної суми може бути виплачений в процесі реалізації активів	

Продовження додатку Б

Гватемала	20 тис .кетселей (близько 3 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Німечина	100 тис. євро	
Гернсі	50 тис. євро	
Гондурас	150 тис. лемпір(близько 6 тис. долл. США)	
Гонконг	500 тис. гонконгських долларів(близько 65 тис. долл. США)	
Греція	100 тис.євро	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Джерсі	50 тис. джерських долларів(близько 62 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Зімбабве	1000 долл. США	
Індія	100 тис. індійських рупій(близько 1,5 тис. долл США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Індонезія	2 млрд. індонезійських рупій (близько 150 тис. долл. США)	Вклади фізичних осіб
Іран	1 млрд ріалов(близько 31 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Ісландія	100 тис.євро	
Італія	100 тис.євро	
Йорданія	50 тис. йорданських динарів(близько 71 тис.долл. США)	
Казахстан	10 млн тенге за депозитами в національній валюті та 5 млн тенге по депозитам в іноземній валюті(до 31 тис.долл. США)	Вклади фізичних осіб, включно індивідуальних підприємців без освіти юрибичної особи
Канада	100 тис.долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб
Кенія	100 тис.кенійських шилінгів(близько 1 тис. долл. США)	
Китай	3 млн юаней(близько 100 тис. долл. США)	
Колумбія	20 млн колумбійських песо(близько 7 тис. долл. США)	
Корея	до 50 млн південнокорейських вон(близько 44 тис. дол. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Киргизька Республіка	100 тис. сом(близько 1,5 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Ліван	Етап формування системи гарантування вкладів	

Продовження додатку Б

Лівія	250 тис. лівійських динарів(близько 180 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Ліхштейн	до 100 тис. швейцарських франків(близько 100 тис.долл. США)	
Малазія	250 малайських ринггітов	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Марокко	80 тис. марокканських дірхам(близько 8000 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Мексика	400 тис. мексиканських песо(близько 20 тис.долл. США)	Депозити малих та середніх вкладників
Монголія	20 млн монгольських тугріков(близько 8100 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Нігерія	200 тис. найра (близько 600 долл. США) по вкладам в банках і 100 тис. найра по вкладам в других фінансових інститутах	Вклади юридичних та фізичних осіб
Нідерланди	100 тис. долл. США	
Нікарагу	10 тис. долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Норвегія	2 млн норвежських крон(близько 240 тис.долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Палестина	10 тис. долл. США	
Парагвай	75 розмірів мінімальної заробітної плати	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Перу	Сумма відшкодування відновлюється на шоквартальній основі в відповідності що до індексу оптових цін. Близько 30 тис.долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб
Республіка Польща	100 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб
Республіка Косово	4 тис. євро(ліміт страхової суми постійно зростає та з 01.01.2018 р становить 5 тис.євро)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Російська Федерація	1,4 млн РУБ(близько 24 тис. долл. США)	Вклади фізичних осіб, в тому числі фізичних осіб, які являються індивідуальними підприємцями
Румунія	100 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб
Сальвадор	10 тис. долл. США	
Сербія	50 тис.євро	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Сінгапур	50 тис. долл.США	Вклади юридичних та фізичних осіб

Продовження додатку Б

Словенія	100 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Великобританія	100 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб
США	250 тис. долл. США	
Судан	Повне відшкодування в умовах фінансового кризису, в інших випадках- приватне	Вклади фізичних осіб
Танзанія	1,5 млн танзайських шиллінгів(близько 700 тис. долл. США)	
Тайланд	1 млн бат (близько 30 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб
Тринад та Тобаго	125 тис. долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Турецька Республіка	100 тис. турецьких лір(близько 30 тис. долл. США)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Уганда	5 млн угандійських шиллінгов(близько 1400 долл. США)	Вклади фізичних осіб
Україна	200 тис. гривень(близько 7300 долл. США)	Вклади фізичних осіб, в тому числі Фізичних осіб підприємців
Уругвай	10 тис. долл. США	Вклади юридичних та фізичних осіб
Філіпіни	500 тис філіпінських песо(близько 10 тис. долл. США)	
Фінляндія	100 тис. євро	
Франція	100 тис. євро по депозитам та 20 тис. євро по цінним паперам	
Хорватія	100 тис. євро	Гарантуються вкладення фізичних осіб, власників малого бізнесу та некомерційних організацій
Чорногорія	50 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб, індивідуальних підприємців
Чехія	100 тис. євро	Вклади юридичних та фізичних осіб
Швейцарія	100 тис. швейцарських франків(близько 100 тис. євро)	Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховані по ним відсотки
Швеція	950 тис. шведських крон(около 100 тис євро	Вклади юридичних та фізичних осіб
Єкадор	від 11 до 32 тис. доларів США	Вклади юридичних та фізичних осіб
Ямайка	600тис. Ямайских доларів(Вклади юридичних та фізичних осіб, в тому числі нараховання за ними відсотків
Японія	10 млн єен(близько 88 тис.долл.США)	

ДОДАТОК В
ПОКАЗНИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕПОЗИТНОГО РИНКУ
УКРАЇНИ

Таблиця В.1 – Динаміка вкладних операцій фізичних осіб за період 01.01.2001 по 01.01.2018 рр., млн грн., % [розроблено автором на основі 56,57]

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір, грн		Середній розмір вкладу без 1 або 10 грн	
	тис. осіб	Темпи приросту до початку року, %	млн. грн	Темпи приросту до початку року, %	грн	Темпи проросту до початку року	грн	Темпи проросту до початку року
01.01.2000	4558.9	-	3675,58	-	806	-	-	-
01.01.2001	5358.8	17,50	5603,62	52,5	1046	29,7	-	-
01.01.2002	4837.4	-9,70	9264,13	65,3	1915	83,1	-	-
01.01.2003	7005.5	44.8	16645,8	79,7	2376	24,1	-	-
01.01.2004	10488.4	49,7	29160,6	75,2	2780	17	3745	-
01.01.2005	15021.2	43,2	38432,1	31,8	2559	-8	3368	-10,1
01.01.2006	18570.2	23,6	67885,2	76,6	3656	42,9	4561	35,4
01.01.2007	24239.9	30,5	100416	47,9	4143	13,3	4945	8,4
01.01.2008	29607.8	21,1	155236	54,6	5243	26,6	6105	23,5
01.01.2009	34532.3	16,6	204935	32	5935	13,2	7001	14,7
01.01.2010	31568.0	-8,6	198011	-3,4	6273	5,7	7455	6,5
01.01.2011	32577.8	3,2	254180	28,4	7802	24,4	9400	26,1
01.01.2012	35007.8	7,5	282597	11,2	8072	3,5	9594	2,1
01.01.2013	44428.9	26,9	338497	19,8	7619	-5,6	16006	66,8
01.01.2014	47447.2	6,8	402616	18,9	8486	11,4	17148	-7,1
01.01.2015	46523.5	-1,9	382082	-5,1	8213	-3,2	16487	-3,9
01.01.2016	44703.4	3,9	362278	-5,2	8104	-1,3	15338	7
01.01.2017	41101.8	-8,1	382150	5,5	9298	14,7	16378	6,8
01.01.2018	40951.6	-0,4	413769	8,3	10103	8,7	16535	1

Продовження додатку В

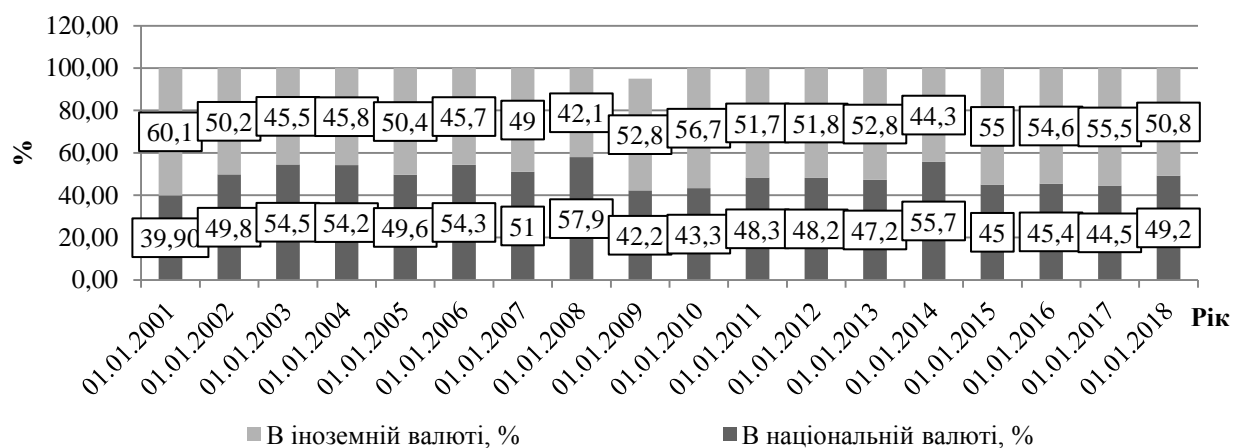

Рисунок В.1 – Динаміка структури вкладів у розрізі валют, за період з 01.01.2001 по 01.01.2018 рр., % [розроблено автором на основі 56,57]

Таблиця В.2 – Структура вкладів за діапазонами сум по учасниках ФГВФО станом на 01.01.2018р., тис. грн., % [45]

Розмір вкладу	Кількість вкладників		Сума вкладів		Середній розмір вкладу грн
	осіб	%	тис.грн	%	
до 10 грн	16 554 121	40,42%	21 309,01	0,01%	1,29
від 10 до 100 000 грн	23 576 089	57,57	98 762 445,91	23,87%	4 189,09
від 100 до 200 000 грн	455 519	1,11	66 237 487,67	16,01%	145 411,03
від 200 000 до 500 000 грн	274684,0 0	0,67	76 839 072,46	18,57%	279 736, 25
понад 500 000 грн	91 235	0,22%	171 908 897,78	41,55%	1 883 242,86
Всього	40 951 648	100%	413 769 212,83	100,00%	10 103,85
Всього без до 10 грн	24 397 527	59,60%	413 747 903,82	100,00%	16 958,60
від 10 до 200 тис. грн(гарантовані повністю)	24 031 608	98,50%	164 999 933,57	39,90%	6 865,95

ДОДАТОК Г
РЕЗУЛЬТАТИ ОДЕРЖАНИХ КРИТЕРІЇВ

Таблиця Г.1 – Результати одержаних t – критеріїв та F – критеріїв
[розроблено автором]

Критерій	Розраховане значення
F1	23,30
F2	18,73
F3	75,34
F4	6,46
F5	359,28
F6	219,21
F7	10,99
F8	0,86
F9	133,69
t12	0,2873
t13	1,9576
t14	1,0708
t15	2,8268
t16	0,9308
t17	0,6914
t18	0,1782
t19	0,0582
t23	0,4991
t24	1,3986
t25	0,3696
t26	1,5405
t27	0,4179
t28	0,7095
t29	2,3012
t34	2,3299
t35	2,7993
t36	0,7166
t37	0,6272
t38	0,3334
t39	0,0355
t45	1,3027
t46	0,4955
t47	0,1679
t48	0,5562
t49	1,1039
t56	1,1433
t57	2,0425

Продовження додатку Г

Критерій	Розраховане значення
t58	0,6328
t59	0,2414
t67	1,1636
t68	1,9974
t69	2,2520
t78	1,1315
t79	0,1704
t89	1,2690